

# Optimalizace daně z příjmů fyzické osoby

Monika Jurkovičová

---

Bakalářská práce  
2022



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta managementu a ekonomiky

---

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta managementu a ekonomiky  
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2021/2022

# ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Monika Jurkovičová**  
Osobní číslo: **M190439**  
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**  
Studijní obor: **Účetnictví a daně**  
Forma studia: **Kombinovaná**  
Téma práce: **Optimalizace daně z příjmů fyzických osob**

## Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Charakterizujte daňový systém ČR a zpracujte literární rešerši zaměřenou na stanovení základu daně a optimalizaci daňové povinnosti.

II. Praktická část

- Provedte analýzu daňové povinnosti subjektu.
- Navrhňte doporučení a optimalizujte výsledné daňové zatížení.

Závěr

---

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**  
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

**Seznam doporučené literatury:**

- MACHÁČEK, Ivan. *Optimalizace daně z příjmů fyzických osob: postupy, jak platit co nejnížší daň*. Olomouc: ANAG, 2019, 280 s. ISBN 9788075541956.
- MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2021: úplná znění platná k 1. 1. 2021: včetně daňového balíčku*. 32. vyd. Praha: Grada Publishing, 2021, 296 s. ISBN 9-788027-131303.
- PTÁČKOVÁ MÍŠAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ. *Daň z příjmů srozumitelně*. 2. aktualizované vyd. Ostrava: Key Publishing, 2018, 168 s. ISBN 978-80-7418-295-2.
- SCHELLEKENS, Marnix. *European tax handbook 2019*. Amsterdam: IBFD, 2019, 1250 s. ISBN 978-90-8722-521-6.
- VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Jana VÍTKOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vyd. Praha: VOX, 2018, 403 s. ISBN 978-80-87480-63-2.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Pavlína Kirschnerová, Ph.D.**  
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **11. února 2022**  
Termín odevzdání bakalářské práce: **20. května 2022**

L.S.

---

**prof. Ing. David Tuček, Ph.D.**  
děkan

---

**prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková**  
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 11. února 2022

---

## PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

### Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen v případě, že tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

### Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: .....

.....  
podpis diplomanta

## **ABSTRAKT**

Tato bakalářská práce se zabývá optimalizací daňové povinnosti a zákonných plateb fyzických osob. Skládá se z části teoretické a části praktické. Teoretická část bakalářské práce je zaměřena na zdroje a poznatky, které jsou potřebné pro zpracování praktické části. Na základě analýzy daňové povinnosti jsou aplikovány možné daňové optimalizace ke snížení základu daně a souvisejících odvodů na sociální a zdravotní pojištění.

Klíčová slova: Daň z příjmů fyzických osob, základ daně, příjmy ze samostatné činnosti, daňová optimalizace, zákonné odvody.

## **ABSTRACT**

This bachelor thesis is about tax liability and mandatory payments of individuals. It consists of a theoretical part and a practical part. The theoretical part of the bachelor thesis focuses on the sources and knowledge, that are needed for the practical part. Based on the analysis of the tax liability, possible tax optimizations are applied to lower the tax base and the related social and health insurance contributions.

Keywords: Personal income tax, tax base, income from self-employment, tax optimization, statutory insurance.

Chtěla bych poděkovat své vedoucí bakalářské práce Ing. Pavlíně Kirschnerové, Ph. D., za velkou trpělivost, přínosné rady, ochotu a sdílnost při pomoci se zpracováním této práce. Především děkuji za čas, který věnovala pro vylepšení mé práce. A samozřejmě jsem vděčná mé rodině za velkou podporu, bez které by to nešlo.

*„Dum spiro spero“*

Marcus Tullius Cicero

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

# OBSAH

<b>ÚVOD.....</b>	<b>9</b>
<b>I TEORETICKÁ ČÁST .....</b>	<b>11</b>
<b>1 CHARAKTERISTIKA DANÍ.....</b>	<b>12</b>
1.1 FUNKCE DANÍ.....	12
1.1.1 Fiskální funkce .....	13
1.1.2 Alokační funkce .....	13
1.1.3 Stabilizační funkce .....	14
1.1.4 Redistribuční funkce .....	14
<b>2 DAŇOVÝ SYSTÉM.....</b>	<b>15</b>
2.1 DAŇOVÝ SYSTÉM .....	15
2.1.1 Legislativní úprava.....	16
2.2 DAŇOVÁ SOUSTAVA.....	17
2.2.1 Přímé daně.....	18
2.2.2 Nepřímé daně .....	19
2.2.3 Výlučné a sdílené daně.....	20
2.2.4 Ostatní daňové příjmy .....	20
2.3 SAZBA DANĚ.....	20
2.4 DAŇOVÉ ZÁSADY .....	21
<b>3 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB.....</b>	<b>23</b>
3.1 VYMEZENÍ PŘEDMĚTU DANĚ .....	23
3.2 METODIKA STANOVENÍ ZÁKLADU DANĚ.....	24
3.3 VYMEZENÍ DRUHŮ PŘÍJMŮ DLE ZÁKONA O DANI Z PŘÍJMŮ .....	25
3.3.1 Příjmy ze závislé činnosti.....	25
3.3.2 Příjmy ze samostatné činnosti .....	26
3.3.3 Příjmy z kapitálového majetku.....	28
3.3.4 Příjmy z nájmu .....	29
3.3.5 Ostatní příjmy.....	29
3.4 OSVOBOZENÍ OD DANĚ .....	30
3.5 NEZDANITELNÉ ČÁSTI ZÁKLADU DANĚ.....	31
3.6 ODČITATELNÉ POLOŽKY .....	33
3.7 SAZBA DANĚ.....	33
3.8 SLEVY NA DANI .....	34
3.8.1 Sleva na poplatníka .....	34
3.8.2 Sleva na manžela/ku.....	34
3.8.3 Sleva na invaliditu.....	35
3.8.4 Sleva na studenta.....	35
3.8.5 Sleva za umístění dítěte.....	35
3.8.6 Sleva na evidenci tržeb.....	35

3.9	DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ NA VYŽIVOVANÉ DÍTĚ .....	35
<b>4</b>	<b>DAŇOVÁ OPTIMALIZACE.....</b>	<b>37</b>
4.1	DAŇOVÝ ÚNIK.....	37
4.2	OPTIMALIZACE DAŇOVÉ POVINNOSTI .....	38
4.2.1	Volba uplatňování výdajů .....	38
4.2.2	Výdaje na automobil .....	40
4.2.3	Uplatnění odpisů vedoucí k daňové optimalizaci .....	40
4.2.4	Využití spolupráce osob pro daňovou optimalizaci .....	40
<b>5</b>	<b>ZÁKONNÉ POJIŠTĚNÍ V ČR.....</b>	<b>42</b>
5.1	ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	42
5.1.1	Stanovení výše pojistného .....	43
5.2	SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ.....	43
5.2.1	Stanovení výše pojistného .....	44
5.3	REGISTRACE K SOCIÁLNÍMU A ZDRAVOTNÍMU POJIŠTĚNÍ .....	45
<b>II</b>	<b>PRAKTICKÁ ČÁST.....</b>	<b>46</b>
<b>6</b>	<b>PŘEDSTAVENÍ PODNIKATELE.....</b>	<b>47</b>
6.1	ANALÝZA DAŇOVÉHO PŘIZNÁNÍ.....	48
6.1.1	Daňové přiznání za rok 2020 .....	48
6.1.2	Daňové přiznání za rok 2021 .....	51
<b>7</b>	<b>OPTIMALIZACE DANĚ.....</b>	<b>54</b>
7.1	DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ PO OPTIMALIZACI .....	54
7.2	PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA PAUŠÁLNÍ VÝDAJE .....	57
<b>8</b>	<b>SPOLUPRÁCE OSOB.....</b>	<b>60</b>
<b>9</b>	<b>ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ.....</b>	<b>68</b>
	<b>ZÁVĚR .....</b>	<b>70</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....</b>	<b>71</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK .....</b>	<b>74</b>
	<b>SEZNAM OBRÁZKŮ .....</b>	<b>75</b>
	<b>SEZNAM TABULEK.....</b>	<b>76</b>



## ÚVOD

„*Na tomto světě není nic jistého mimo smrt a placení daní.*“<sup>1</sup> Daně zastávají nezbytnou funkci pro fungování každého státu a jeho prosperitu. Autor zmíněného citátu vnímal placení daní jako občanskou ctnost, projev sounáležitosti s komunitou, jistotu a rovnost občanů a solidaritu se společenstvím, kterému odevzdáváme podíl ze svého zisku. V dnešní době je tou jistotou spíše bázeň před bernákem a daně jsou vnímány jako nutné zlo a povinnost. Může za to především nespokojenost, jak se s daněmi hospodaří a podezření z rozhazování a vytunelování (Hoffman, 2015). Nutno podotknout, že placení daní a jejich výše vždy byla a vždy bude v rozporu mezi státem a občany. Daně jsou nedílnou součástí nutnou pro prosperující fungování státu, tudíž přirozeně čím více finančních prostředků, tím lépe pro něj. Naopak lidé chtějí své finanční prostředky ušetřit a využít ideálně pro soukromé účely. Někteří lidé mají snahu se placení daní vyhnout, jiní nemají velké povědomí o tom kolik, za co a z čeho státu odvádí a ostatní se orientují v daňové problematice, zajímají se o daňové výhody a povinnosti a snaží se o jejich nejlepší optimalizaci.

Vzhledem k širokému spektru problematiky daní a jejich rozdělení, častým změnám a novelizacím zákonů může být pro poplatníky značně obtížné se v této oblasti orientovat. Proto jsem se rozhodla ve své bakalářské práci nejdříve přiblížit charakteristiku a funkce daní a daňového systému. Převážná část teoretické části se zabývá problematikou daní z příjmů, které jako povinné a nevratné platby, uložené fyzickým a právnickým osobám v závislosti na jejich příjmu a zisku, plynou do státního rozpočtu. Pozornost je zde věnována zákonu č. 586/1992 Sb. o dani z příjmů, informace z něj jsou potřeba ke zpracování další části mé bakalářské práce.

V praktické části jsou teoretické poznatky aplikovány na vybraného podnikatele. Nejdříve jsou představeny jeho podnikatelské činnosti, rozdělení veškerých příjmů dle příslušných paragrafů a uvedení způsobu vykazování výdajů. Poté jsou provedeny výpočty základu daně a pro výslednou daň, které jsou optimalizovány v rámci legislativy a zákona. Výrazná část příjmů musí být odváděna na sociální a zdravotní pojištění, tudíž ani tato oblast nesmí být opomenuta.

---

<sup>1</sup> „But in this world nothing can be said to be certain, except death and taxes.“ Jak řekl Benjamin Franklin, státník, diplomat, spisovatel, vynálezce a spoluzakladatel americké demokratické kultury. Zdroj: <https://citaty.net/citaty/12587-benjamin-franklin-na-tomto-svete-neni-nic-jisteho-mimo-smrt-a-placen/>

## CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je optimalizace daňové povinnosti a zákonného pojistného vybrané fyzické osoby. Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou, kde jsou na základě zpracování literární rešerše charakterizovány pojmy a funkce daní a popsány možnosti optimalizace uplatňované v části praktické.

Teoretická část je zpracována z odborné literatury zabývající se daňovou problematikou a legislativních dokumentů podle aktuálních znění roku 2022. Nejpodstatnějším zdrojem informací pro zpracování praktické části je zákon o dani z příjmů č. 586/1992 Sb., živnostenský zákon č. 455/1991 Sb., zákon o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku nezaměstnanosti č. 589/1992 Sb. a zákon o pojistném na veřejné zdravotní pojištění č. 592/1992 Sb.

Bakalářská práce se v praktické části zabývá představením podnikatele, provozujícího řemeslnou živnost. V rámci získaných informací a možností stanovených zákonem je využitím analýzy rozebrána daňová povinnost a zákonné pojistné k využití co nejvýhodnější optimalizace a snížení celkových zákonných odvodů. V návaznosti na použité metody jsou následně provedeny komparace mezi nimi ke zjištění nejvýhodnější struktury optimalizace.

## **I. TEORETICKÁ ČÁST**

## 1 CHARAKTERISTIKA DANÍ

V otázce daní je podstatný i úhel pohledu na tutéž věc. Podle Duška (2020, s. 13) musíme mít na paměti spoustu indicií a odlišností. Důležité je o jak velkou problematiku se jedná a k jakému datu se vztahuje, jestli daný subjekt vede nebo nevede účetnictví, jestli se jedná o fyzickou nebo právnickou osobu, podnikatele nebo nepodnikatele, zaměstnance nebo zaměstnavatele, pronajímatele nebo nájemce. Také záleží, o jaký druh daně jde, jestli se bude věc vztahovat k občanskému nebo obchodnímu zákoníku, s peněžním nebo nepeněžním plněním a s místem plnění v tuzemsku nebo cizině. „*A pokud něco vypadá velice daňově či finančně výhodné, je to většinou krajně podezřelé.*“

Definici daně můžeme pojmovat ve dvou smyslech – právního a ekonomického. Z právního hlediska postačuje, pokud je platba označena názvem daň. Z ekonomického hlediska je nám dáván poněkud širší popis definice, ve které je daň označena jako povinné platby veřejnému sektoru a musí splňovat následující dané charakteristiky pro daňové příjmy (Maaytová, Ochrana a Pavel, 2015):

- zákonnost – zákonem stanovená, povinná, nedobrovolná platba,
- nenávratnost – nevrací se, pokud jsou správně placeny,
- neúčelovost – není znám účel, na který se platí,
- neekvivalence – bez ekvivalentního protiplnění.

V některých případech je možné odklonění od charakteristik a jejich vymezení, například u silniční daně známe účel její platby.

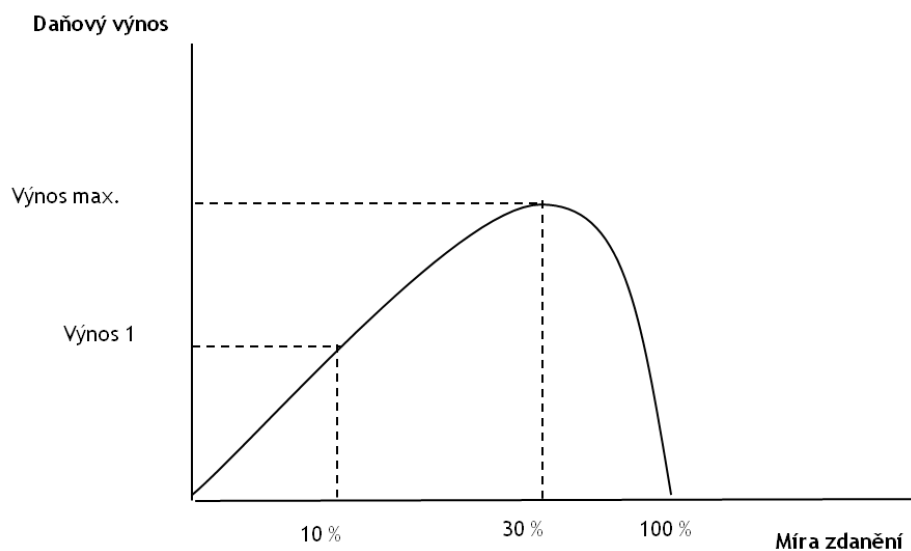
Definice jako taková v českém zákonodárství chybí, je vymezena jen v daňovém řádu pro účely legislativního předpisu. Přestože neexistuje definice daně, existuje povinnost platit daň zakotvená v Listině základních práv a svobod (Široký, 2016, s. 13).

### 1.1 Funkce daní

Daně plní mnoho funkcí, především je jimi podstatně financován veřejný rozpočet a zajišťují úhradu veřejných potřeb společnosti. Jak napsal Široký (2008, s. 9), vlastně jsou daněmi odnímány příjmy soukromého sektoru, aby se jejich výnosy mohly stát příjmem veřejných rozpočtů. Jedná se tak o finanční transfer od soukromého k veřejnému sektoru.

### 1.1.1 Fiskální funkce

Primárním úkolem fiskální funkce je financování veřejných rozpočtů, je to základní účel daní a také prvotní důvod jejich vzniku (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 11). Jak můžeme vidět na obrázku 1, ne každý krok plnění fiskální funkce by vedl k pozitivnímu výsledku a nárustu rozpočtu. Lafferova křivka nám ukazuje nelineární závislost míry zdanění na daňovém výnosu, ochotu / neochotu občanů platit daně a kdy je míra zdanění natolik vysoká, že způsobuje tendence riskovat daňový únik. Graf vykresluje vztah mezi daňovou sazbou a daňovým výnosem, tzv. přijatelná zóna je do bodu dosažení maxima, poté příjmy z daní plynoucí do státního rozpočtu s rostoucí daňovou sazbou klesají, jedná se o tzv. zakázanou zónu, kam by neměla daňová sazba nikdy růst, jelikož přílišná daňová zátěž snižuje motivaci k další práci, ke zvyšování kvalifikace a k postupování rizik a investic (Jurečka, 2017, s. 226).



**Obrázek 1** Lafferova křivka

(převzato od Ing. Monika Horáková, Ph. D; studijní materiály)

### 1.1.2 Alokační funkce

Alokační funkce je důležitá pro správnou hospodárnost státu, jejím úkolem je rozdělování financí pro soukromou a veřejnou spotřebu v optimálním poměru. Vláda potřebuje prostředky k plnění cílů fiskální politiky a k regulačním zásahům do ekonomiky, ale část prostředků je výhodnější přenechat trhu k získání větší efektivity a investice. Podstatou

alokační funkce je odebrání financí z oblastí, kde je jí dostatek, a naopak vložení financí do oblastí, kde je jich málo, např. školství (Široký, 2008, s. 12,13).

### **1.1.3 Stabilizační funkce**

Úkolem stabilizační funkce je vyrovnávání výkyvů v ekonomickém cyklu, snižování nezaměstnanosti a zajišťování cenové stability. V době konjunktury daně odčerpávají vyšší částky do veřejných rozpočtů, a tím se brání přehřátí ekonomiky a měly by být vytvářeny rezervy pro období stagnace. V době stagnace naopak proudí do rozpočtů méně peněz, pro nastartování ekonomiky (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 13).

### **1.1.4 Redistribuční funkce**

Redistribuční funkce má na starost přerozdělování důchodů ve společnosti a nedocházelo tak k extrémním rozdílům mezi bohatšími a chudšími vrstvami obyvatel. Bez zásahu vlády a redistribuce důchodů by došlo k drastickému rozdílu mezi obyvatelstvem, buď život v přepychu nebo bídě (Široký, 2008, s. 13). Touto funkcí jsou tedy vybírány vyšší daně od bohatších subjektů, které putují k chudším subjektům především ve formě transferových plateb.

## 2 DAŇOVÝ SYSTÉM

„Daně v České republice třídíme na dobré a špatné. Dobré jsou ty, které platí soused.“

Mnohdy jsou zaměňovány nebo chápány jako synonyma pojmy daňová soustava a daňový systém. Daňový systém je však brán z širšího hlediska a daňovou soustavu sám zahrnuje (Široký, 2008, s. 10).

### 2.1 Daňový systém

Daňový systém obsahuje veškerou funkcionalitu ohledně daní, její správy a výběru. Jedná se o právně, organizačně a technicky konstituovaný systém institucí. Jejich úkolem je zabezpečovat správu daní, vyměrování, vymáhání a kontrolu. Zahrnuje i systém nástrojů, metod a postupů, které jsou uplatňovány ve vztahu mezi institucemi a daňovými subjekty (Ministerstvo financí České republiky, 2022, s. 11).

#### Nástroje daňového systému

Daňové nástroje jsou nepřímé nástroje hospodářské politiky a využívá je daňová politika především k ovlivňování ekonomických a sociálních procesů. Nejčastější je jejich rozdělení dle míry samostatnosti působení na ekonomiku, jak je uvedeno na obr. 2 (Široký, 2008, s. 11).



**Obrázek 2** Rozdělení nástrojů daňové politiky (převzato od Široký, 2008)

### 2.1.1 Legislativní úprava

Daně a jejich problematika musí být podložena zákonem a jednáním na základě legislativy. Rovněž je třeba věnovat pozornost legisvakanci, obdobím mezi platností a účinností právního předpisu. Platným se stává právní předpis, pokud je vydán a řádně vyhlášen, ale není ještě aplikovatelný a vynutitelný. Nutné podle právního předpisu postupovat nastává dnem jeho účinnosti (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 13).

Daňové právo v České republice je určováno ústavními zákony, zákony, zákonnými opatřeními Senátu, podzákonnými právními předpisy a nálezy Ústavního soudu. Mezi nejzákladnější ustanovení a zákony patří:

- Listina základních práv a svobod, čl. 11 odst. 5, podle něhož lze daně a poplatky ukládat jen na základě zákona, tudíž pramenem práva primárně upravujícím druhy daní je zákon (Ministerstvo financí České republiky, 2022, s. 17).
- Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů je základním právním předpisem (ZDP), členící se na následující části: (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 14)
  - daň z příjmu fyzických osob (§ 2 - § 16b ZDP),
  - daň z příjmu právnických osob (§ 17 - § 21a ZDP),
  - společná ustanovení pro FO i PO (§ 21b - § 38f ZDP),
  - zvláštní ustanovení pro vybírání daně z příjmů (§ 38g - § 38zf ZDP),
  - registrace (§ 39 – 39b ZDP),
  - pravomoci vlády a Ministerstva financí (§ 39p – 39q ZDP),
  - přechodná a závěrečná ustanovení (§ 40 - § 42 ZDP),
  - přílohy k ZDP.
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád (DŘ). Pokud jiným zákonem není správa daní stanovena jinak, použije se daňový řád.

K dalším pramenům daňového práva jsou řazeny podzákonné právní předpisy jako nařízení vlády, vyhlášky Ministerstva financí a obecně závazné vyhlášky obcí.



## 2.2 Daňová soustava

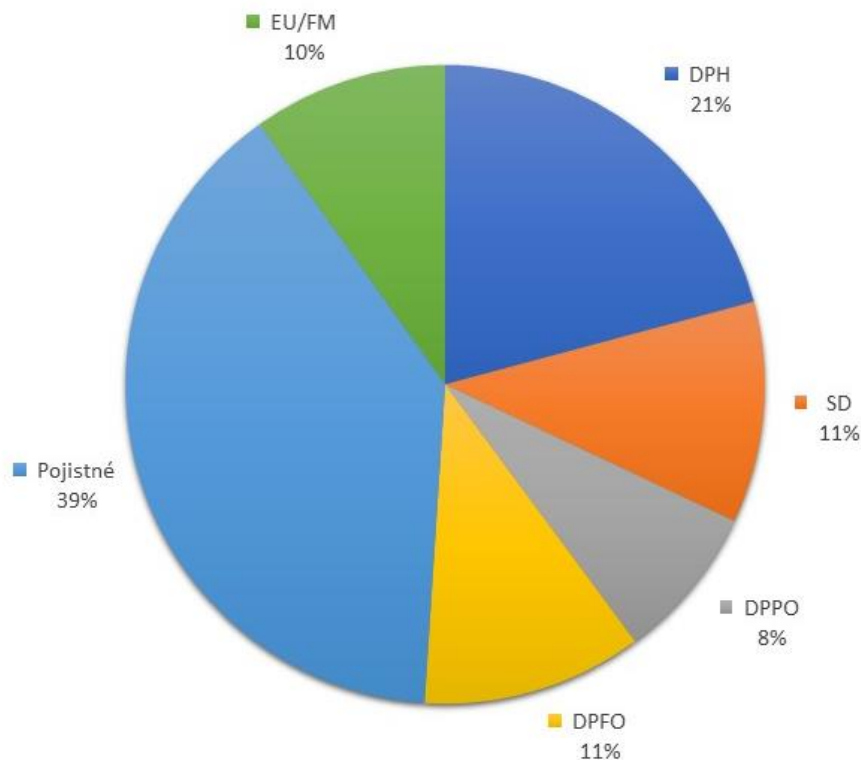
Daňová soustava obsahuje jednotlivé daně uspořádané v daňových zákonech, to je ovlivněno velikostí státu, jeho územním členěním, způsoby výběru daní a zainteresovaností do mezinárodních integračních procesů.

Základní členění daní je na přímé a nepřímé, každý druh daně splňuje některé kritéria a požadavky na začlenění a v některých má naopak slabiny. Některé daně však do tohoto rozdělení nepasují, např. pojistné sociálního pojištění (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 57).

### Daňový mix

Charakteristiku daňového systému popisuje daňový mix neboli daňová struktura, která vypovídá hlavně o tom, jaký druh daní a v jakém poměru je ve státě zastoupen. Za poslední desetiletí podíl přímých daní klesá na úkor zvýšení nepřímých daní. Nepřímé daně mají menší negativní vliv na ekonomickou aktivitu a zároveň a zároveň více ovlivňují spotřebu i potenciál ekonomického růstu (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 57). Na obr. 3 je znázorněno zastoupení jednotlivých příjmů státního rozpočtu v roce 2020.

**Příjmy státního rozpočtu v roce 2020 (v mld. Kč)**



**Obrázek 3** Daňový mix za rok 2020 (vlastní zpracování, zdroj: MFCR)

### 2.2.1 Přímé daně

Hlavní charakteristikou přímých daní je, že plátcem a poplatníkem je stejná osoba (Ptáčková Misařová a Otavová, 2018, s. 13). Dalším znakem přímých daní je nepřevoditelnost na jinou osobou. Neexistuje žádná možnost, jak povinnost uhrazení daně přenést na někoho jiného (Ministerstvo financí České republiky, 2022, s. 13).

Přímé daně jsou pro poplatníky citelnější, neboť jsou adresovány přímo jim, na rozdíl od nepřímých, které většinou jsou zakomponovány do ceny zboží a služeb. Na druhou stranu lépe vyhovují principu spravedlnosti, vzhledem k odvození od platební schopnosti jednotlivých subjektů. Čím je však daň vyšší, zvyšuje se i negativní dopad na nabídku práce, neboť poplatník nebude ochoten tolik pracovat a raději využije volný čas (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 60).

#### Důchodové daně

Jedná se o daně z příjmů fyzických a právnických osob, které jsou uvaleny na důchody daňových subjektů ve formách mezd, rent, zisků a úroků, jak v peněžní, tak i v naturální podobě (Ministerstvo financí České republiky, 2022, s. 13, Široký, 2008, s. 50). Jsou úzce spjaty se stimulační a redistribuční funkcí, intenzivně plní úlohu jako ekonomický nástroj. V posledních desetiletích jejich podíl klesá, vlivem nepopulárnosti a omezování ekonomické aktivity při vyšších daní. Neexistuje daň, která by zdaňovala všechny příjmy stejným způsobem. Obtížně zdanitelnými příjmy jsou například naturální příjmy. Nejedná se o příjmy ve formě peněz, nýbrž ve formě zboží a služeb, jako výhody poskytované zaměstnancům apod. Tyto příjmy často nejsou dostatečně zdaněny, především z důvodů obtížného měření a správy, z čehož vychází tendence k přijímání naturálních příjmů (HJI Panayi, 2013, s. 31).

*Daň z příjmů fyzických osob* je univerzální a podléhá jí všechny zdanitelné příjmy jednotlivců. K této dani se váže velké očekávání od státu, a zároveň značný odpor u poplatníků, hlavně vzhledem k její redistribuční funkci. Dříve byla sazba daně z příjmů fyzických osob progresivní, ale od roku 2008 je lineární. Její progresivitu nadále zajišťují standardní slevy na dani (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 62). Od roku 2013 byla doplněna solidárním zvýšením daně ve výši 7 %, která byla v roce 2021 zrušena a nahrazena zavedením 23 % sazby daně z příjmů (Mečířová, 2022).

*Daň z příjmů právnických osob* je určena pro právnické osoby, u nichž jsou předmětem daně všechny příjmy z činností a s nakládáním s majetkem a u nepodnikatelských subjektů příjmy z činností uskutečněných za účelem dosažení zisku. Základ daně je odvozen od výsledku

hospodaření nebo z rozdílu mezi příjmy a výdaji. Sazba daně z příjmů právnických osob je stejně jako u fyzických osob lineární, ale s podstatně menším využitím nestandardních odpočtů a slev na dani. Nominální sazba daně z příjmů právnických osob je velmi důležitá jako srovnávací ukazatel při spolurozhodování v otázkách mezinárodního investování (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 38, 39).

### **Majetkové daně**

Movitý i nemovitý majetek, který není pro daňový subjekt důchodem, je zdaňován majetkovými daněmi, ty jsou vybírány přímo od poplatníků. Daň z nemovitých věcí je vybírána podle polohy dané věci, výnos z ní je příjmem obcí. Rovněž sem může být řazena silniční daň, občas označována jako ostatní přímé daně, její řazení je problematické z hlediska její konstrukce (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 63).

### **2.2.2 Nepřímé daně**

U nepřímých daní je charakteristické zdaňování příjmů až v čase upotřebení, subjektem daně je jiná osoba, než na kterou daň doopravdy ekonomicky dopadá. Tyto daně se vážou na spotřebu a jejich hrazení spadá na výrobce nebo prodejce, kteří je můžou v ceně svých produktů přenést na finálního spotřebitele (Ministerstvo financí České republiky, 2022, s. 13).

#### **Univerzální daně**

Univerzální daní, nazývanou rovněž všeobecná daň, je v našem právním řádu chápána daň z přidané hodnoty. Výhodou této daně je rozsáhlý předmět daně, dotýká se veškerého zboží, služeb a plnění mimo výslovně osvobozených. Sazba DPH je lineární a diferencovaná se třemi úrovněmi (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 64).

#### **Selektivní daně**

V ČR jsou selektivními daněmi chápány spotřební a energické daně, dotýkají se pouze výslovně vyjmenovaného zboží, služeb a plnění (Ministerstvo financí České republiky, 2022, s. 13). Sazby selektivních daní jsou pevné a diferencované. Mezi spotřební daně spadá pět komodit zboží – daň z minerálních olejů, daň z lihu, daň z vína, daň z piva a daň z tabákových výrobků a zpravidla jsou vybírány ve státě spotřeby. Daně z energií obsahují daň ze zemního plynu, daň z pevných paliv a daň z elektřiny a zatěžují konečného spotřebitele dodávek.

### 2.2.3 Výlučné a sdílené daně

Daně mohou být rozděleny rozpočtovým určením daně podle toho, do kterého veřejného rozpočtu plynou výnosy z konkrétních daní. Výnosy ze sdílených daní jsou děleny mezi více veřejných rozpočtů, jde o rozdělení mezi státními a místními rozpočty, v jakém poměru je stanoveno zákonem. Daň z přidané hodnoty a daně z příjmů fyzických osob jsou typickými sdílenými daněmi. Výlučné daně se ještě člení na státní a místní, podle toho, do kterého jednoho rozpočtu přímo plynou. Příkladem daně plynoucí do státního rozpočtu je daň spotřební mimo daně z minerálních olejů, výlučným příjmem místního rozpočtu je daň z nemovitých věcí, ale i silniční daň je výlučnou daní, výnos z ní putuje do Státního fondu dopravní infrastruktury (Ministerstvo financí České republiky, 2022, s. 13).

### 2.2.4 Ostatní daňové příjmy

Většina ostatních daní má doplňkový charakter, avšak řadí se k nim i sociální pojistné s nejdůležitějším dílem na daňovém mixu. Nelze je však jednoznačně určit jako přímé nebo nepřímé daně. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku nezaměstnanosti plyne do veřejného rozpočtu nebo státních fondů, splňuje tak základní atributy daně. Pojistné na veřejné zdravotní pojištění plyne zdravotním pojišťovnám, přesto má charakter veřejného příjmu.

Daň z hazardních her lze také zahrnout mezi ostatní daňové příjmy, poplatníky jsou provozovatelé těchto her a základem pro výpočet daně je kladný rozdíl mezi přijatými vklady a vyplacenými výhrami. Sazba daně je lineární a diferencovaná, zdaňuje se za kalendářní čtvrtletí (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 67).

## 2.3 Sazba daně

Sazba daně je výpočtový algoritmus, pro který se obvykle používá několik typů sazeb a jeho prostřednictvím je stanovena výsledná velikost daně. Rozdíl sazeb závisí na předmětu zdanění. Dělíme je dle dvou kritérií vymezujících typ sazby (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 24).

### Jednotná sazba daně

Jedná se o sazbu, která je nezávisle na kvalitě pro všechny typy a druhy předmětu daně daně stejná. Patří mezi základní sazby daně a má jednu danou sazbu pro určitou daň, kterou je např. daň z nemovitosti (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 24, 25).

### **Diferencovaná sazba daně**

Výše diferencované sazby daně se mění v závislosti na předmětu daně, jeho kvality nebo podle daňového subjektu. Například daň z přidané hodnoty je rozdílná u jednotlivých druhů zboží podle tří sazeb, jiná výše sazby daně u právnických osob.

### **Pevná sazba daně**

Pevná sazba daně je vztažena k objemové nebo měrné jednotce, kdy je základ daně v těchto jednotkách vyjádřený (tuny, kusy, litry, metry čtvereční aj). Tento druh sazby se využívá především u kapitálových daní, daní ze staveb a jednotek.

### **Lineární sazba daně**

Výhodou lineární sazby je její jednoduchost výpočtu, využívá se u daně z příjmů. Pracuje na principu pevné sazby a daň roste ve stejném poměru s růstem základu. Sazba daně zůstává stejná, bez závislosti na výši základu daně.

### **Progresivní a regresivní sazba daně**

U progresivní sazby je výše sazby závislá na výši daňového základu, rostou zároveň. Se zvyšujícím se základem daně se zvyšuje i její sazba. Naopak u regresivní sazby daně se sazba daně snižuje s růstem daňového základu (Kubátová, 2018, s. 28, 29).

## **2.4 Daňové zásady**

Ekonomický liberalista a objevitel „neviditelné ruky trhu“ Adam Smith již v 18. stol. formuloval čtyři daňové kanóny, které zastávají zásadu spravedlnosti, určitosti, pohodlnosti placení a efektivnosti. Tyto zásady ve své podstatě platí dodnes (Kubátová, 2018, s. 32, 33).

### **Zásada efektivnosti**

Z pohledu daňového poplatníka působí každá daň negativně, jelikož snižuje jeho disponibilní prostředky, možnost investic a spotřeby. S ohledem na nutnost existence daní to však není relevantní v otázce efektivnosti. Cílem daňového systému ke zvýšení efektivnosti je především snížení vedlejších a dodatečných nákladů na správu daní jimiž jsou administrativní náklady a tzv. nadměrné břemeno daně (Klimešová, 2018, s. 31).

Na základě efektivnosti by neměly daně působit negativně na ekonomické chování subjektů, neměly by způsobovat přílišnou distorzi vedoucí k substituci, a tudíž vzniku nadměrného daňového břemene. Přímé administrativní náklady nese veřejný sektor čili stát a jsou v nich obsaženy veškeré náklady na fungování a řádné spravování daňové agendy a výběru daní. Soukromý sektor nese nepřímé administrativní náklady, které zahrnují peníze a čas občanů

vynaloženými na seznámení se zákony, na daňové poradce a právníky, vyplňování daňových příznání apod (Kubátová, 2018, s. 42-47).

### **Zásada spravedlnosti**

Z konceptu rovnosti všech občanů vyplývá, aby byly poplatníci se stejnou platební, spotřební a majetkovou kapacitou stejně zdaňováni, potom je to v souladu s daňovou spravedlností. Ne však všechny daňové systémy dodržují tuto koncepci, např. nezdaňováním částí platů některých ústavních činitelů (Maaytová, Ochrana a Pavel, 2015, s. 112). V praxi je ovšem velmi obtížné posuzovat spravedlnost dopadu daní v závislosti na disponibilním důchodu a spotřebě poplatníka. Občan s nízkými příjmy bude považovat za správné, že platí značně nižší daň než občan s nadprůměrnými příjmy, zároveň občan z vysokými příjmy to bude považovat za nespravedlnost, proč by měl platit více za své dovednosti, námahu a kvalitní výsledky své práce (Klimešová, 2018, s. 33).

### **Zásada pružnosti a stability**

Daňový systém musí být vyznačován značnou stabilitou k zajištění finančních prostředků na důležité veřejné výdaje bez ohledu na ekonomické výkyvy. Zároveň však musí být dostatečně pružný, aby byl schopen reagovat na vývoj ekonomiky a hrubého domácího produktu. Daňové příjmy nemohou být stejné při růstu nebo poklesu hrubého domácího produktu, proto je nutná vhodná struktura daňového systému (Klimešová, 2018, s. 35).

### **Zásada politické průhlednosti a právní perfektnosti**

Vše, co se týče daňových zákonů, předpisů apod., musí být průhledné, pro subjekty daně volně k dispozici a musí být podány informace o použití vybraných daní. Právní perfektnost je nezbytná pro dostatečnou účinnost daňového systému, aby nedošlo k vyhýbání se daní a narušování nastavených parametrů (Klimešová, 2018, s. 36).

### 3 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Daň z příjmů fyzických osob byla zavedena po založení České republiky v roce 1993, do té doby tato daň jako taková neexistovala z důvodu přerozdělování příjmů za komunistického režimu. V průběhu let se měnily typy a velikosti sazeb, do roku 1999 bylo dokonce pět typů v rozmezí od 15 % do 40 %. Příjmy z různých kategorií jsou spojovány do daňového základu, kdy po vyloučení odpočtů povolených zákonem, je použita vhodná daňová sazba (Bernardi et al., 2017, s. 144, 145).

Daň z příjmů fyzických osob je pokládána za velmi komplikovanou a u poplatníků neoblíbenou, také z důvodu zatížení jejich příjmů i pojistným sociálního zabezpečení. Tato daň je vymezena zákonem č. 586/1992 Sb., zákon o daních z příjmů (dále jen ZDP) a týká se poplatníků, kterými jsou daňoví rezidenti i nerezidenti. Za poplatníka považujeme osobu, jejíž příjmy, majetek a úkony jsou přímo podrobeni dani. Rezidenti mají daňovou povinnost z příjmů ze zdrojů v ČR i ze zahraničí, na území ČR mají bydliště nebo zde pobývají déle než 183 dní za kalendářní rok. Nerezidenti mají daňovou povinnost v ČR pouze z příjmů ze zdrojů na území ČR a nepobývají zde déle než 183 dní (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 155, 160), (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2018, s. 6, 7).

#### 3.1 Vymezení předmětu daně

K určení výše daňové povinnosti je potřeba zjistit především základ daně. Podle § 5 ZDP je základem daně částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů podle § 6 až 10 ZDP není stanoveno jinak (Daně z příjmů, 2020, s. 15).

Na základě definice základu daně lze obecně říci, že základ daně je rozdílem mezi příjmy a výdaji. Podstatnou otázkou ale je, které příjmy z různých druhů činností podléhají dani z příjmů a jaké výdaje je možné uplatnit. V první řadě je potřeba identifikovat příjmy, které jsou předmětem daně a následně zjistit, jestli skutečně podléhají dani nebo jsou osvobozeny. U neosvobozených příjmů je dále vhodné sledovat podle druhů příjmů, jestli jsou k nim vázány nějaké výdaje, popř. v jaké výši, které je možné odečíst (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2018, s. 35).

Rozlišujeme pět druhů příjmů, které jsou předmětem daně. Ke zdaňovacím účelům jsou nejdříve posouzeny samostatně, vzniknou dílčí základy daně (DZD), ze kterých je nakonec stanoven celkový základ daně.

Druhy příjmů, které jsou předmětem daně fyzických osob (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 33):

- Příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP).
- Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP).
- Příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP).
- Příjmy z nájmu (§ 9 ZDP).
- Ostatní příjmy (§ 10 ZDP).

Předmětem daně podle § 3 ZDP nejsou např. (Daně z příjmů, 2020, s. 9):

- úvěry nebo zápůjčky s výjimkami,
- příjmy z vypořádání společného jmění manželů nebo jejich rozšíření,
- příjmy rezidentů ze zahraničí a nerezidentů v ČR za výpomoc s domácími pracemi

### 3.2 Metodika stanovení základu daně

V tabulce 1 je znázorněn postup stanovení základu daně pro příjmy dle jednotlivých § zákona o dani z příjmu.

**Tabulka 1** Stanovení základu daně (vlastní zpracování dle Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 38, 39)

<p><b>1. DZD ze závislé činnosti</b></p> <p>Příjmy ze závislé činnosti – hrubá mzda. Musí být kladný.</p>
<p><b>2. DZD ze samostatné činnosti</b></p> <p>Od příjmů jsou odečteny výdaje dosažení, udržení a zajištění příjmů. Může být i záporný (ztráta).</p>
<p><b>3. DZD z kapitálového majetku</b></p> <p>Je tvořen pouze příjmy z kapitálového majetku. Může být kladný nebo nulový.</p>
<p><b>4. DZD z nájmu</b></p> <p>Od příjmů jsou odečteny výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Může být i záporný.</p>
<p><b>5. DZD z ostatních příjmů</b></p> <p>Od příjmů jsou odečteny výdaje na jejich dosažení. Může být kladný nebo nulový.</p>



<b>ZÁKLAD DANĚ = součet DZD</b>
- nezdanitelné částky základu daně dle § 15 ZDP
- odčitatelné položky dle § 34 ZDP
Základ daně
<b>Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů</b>
x sazba daně dle § 16 ZDP
<b>DAŇ</b>
- slevy na dani dle § 35 ZDP
- daňová zvýhodnění na vyživované dítě dle § 35 ZDP
<b>Daňová povinnost / daňový bonus</b>
- zaplacené zálohy
+ již vyplacené daňové bonusy
<b>Doplatek / přeplatek na dani</b>

Základ daně může být i záporný, avšak ztráta může být vykázána pouze v rámci dílčího základu daně ze samostatné činnosti podle § 7 a z nájmu podle § 9. Pokud jsou dosaženy i příjmy ze závislé činnosti podle § 6, celkový základ daně nemůže být nižší než dílčí základ daně z této činnosti (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 39).

### 3.3 Vymezení druhů příjmů dle zákona o dani z příjmů

#### 3.3.1 Příjmy ze závislé činnosti

Závislá činnost je definována § 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (ČESKO, 2006):

*(1) Závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.*

*(2) Závislá práce musí být vykonávána za mzdu, plat nebo odměnu za práci, na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě.*

Příjmy ze závislé činnosti jsou podle zákona o dani z příjmu § 6 vymezeny jako:

- příjmy, které plynou ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního, členského nebo obdobného poměru a poplatník je povinen při výkonu práce dbát na příkazů plátce,

- plnění v podobě funkčních požitků, které jsou vysvětleny v odstavci 10,
- příjmy za vykonanou práci člena družstva, společníka společnosti s.r.o. a komanditisty komanditní společnosti,
- odměny pro likvidátora a člena orgánu právnické osoby (Marková, 2021, s. 12).

Výše uvedené příjmy jsou vždy příjmem, nezáleží, jestli jsou pravidelné či nikoliv, jestli na ně je právní nárok, zda jsou vyplaceny zaměstnanci nebo osobě s příslušným právem, např. dědickým a zda jsou zaměstnanci vyplaceny nebo připsány k dobru, tudíž má možnost s nimi disponovat nebo formou plnění, jako příspěvky na důchodové pojištění.

Příjmy mohou být v peněžní, ale i nepeněžní formě, např. úhrada zaměstnance zaměstnavateli za poskytnuté plnění podle § 6, odst. 3 ZDP, kdy je cena nižší než oceňovaná hodnota nebo cena účtována jiným osobám a dále poskytnutí motorového vozidla pro služební ale i soukromé účely, kdy je za příjem bráno 1 % ze vstupní ceny vozidla za každý započatý měsíc (Marková, 2021, s. 12), (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2018, s. 47).

### **3.3.2 Příjmy ze samostatné činnosti**

Příjmy ze samostatné činnosti jsou vyznačeny v § 7 ZDP, jsou jimi:

- příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjem ze živnostenského podnikání a jiného podnikání, které vyžaduje zvláštní podnikatelské oprávnění (např. lékaři, auditori, daňoví poradci aj.),
- podíl na zisku společníka v.o.s. a komplementáře k.s.,
- příjem z autorských práv a práv z průmyslového vlastnictví,
- příjem z nájmu obchodního majetku,
- příjem z výkonu nezávislého povolání, např. umělci (Daně z příjmů, 2020, s. 22).

#### **3.3.2.1 Stanovení obecného základu daně**

Pouze poplatníkům disponibilní příjem, který zbude k jeho užitku by měl být zdaňován. K získání základu daně jsou příjmy ze samostatné činnosti sníženy o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Na obr. 4 je znázorněno rozdělení uplatňování výdajů. Výdaje může poplatník uplatňovat v paušální výši, tj. procentem z příjmů, kdy musí zaznamenávat příjmy, popřípadě evidenci vzniklých pohledávek v souvislosti se samostatnou činností. Nebo může vykazovat skutečně vynaložené výdaje, v tom případě je

poplatník nucen vést účetnictví nebo daňovou evidenci (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2018, s. 64), (Vančurová a Zídková, 2019, s. 16).



**Obrázek 4** Možné způsoby uplatňování výdajů u příjmů ze samostatné činnosti (vlastní zpracování dle Vančurová, Láchová a Zídková, 2020)

V případě vedení účetnictví poplatník použije výsledek hospodaření jako základ daně. Podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví vedou účetnictví zejména fyzické osoby zapsány v obchodním rejstříku jako podnikatelé, dále ty, které jsou podnikateli v případě, že jejich obrat přesáhl za předchozí kalendářní rok 25 mil. Kč. Ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě vlastního rozhodnutí a ty kterým povinnost vést účetnictví ukládá zvláštní právní předpis (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2018, s. 65).

Daňovou evidenci vedou fyzické osoby, které nejsou brány jako účetní jednotky a vykazují prokazatelně vynaložené výdaje. Její účel je vymezen v § 7 ZDP jako poskytnutí základu daně z příjmů a informování o stavu a pohybu majetku. Obsahem daňové evidence by měly být především evidence příjmů a výdajů, kniha pohledávek a závazků, evidence zásob, karta dlouhodobého majetku, mzdová evidence, pokud jsou zaměstnání zaměstnanci a případně karty rezerv (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 53, 54).

Administrativně nejméně náročné je vedení záznamů o příjmech a evidence pohledávek, které využívá poplatník podle § 7 odst. 7, 8 ZDP k uplatnění výdajů procentem z příjmů. Jelikož není zákonem přesně specifikována forma a rozsah této evidence, záleží na

poplatníkovi, jak bude evidence vypadat a jaký bude mít rozsah. Vždy musí být prokazatelná výše dosažených příjmů dané podnikatelské činnosti a k nim určené procentuální výdaje, které jsou uvedeny v tabulce 2 (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2018, s. 69, 70).

**Tabulka 2** Sazba a hranice paušálních výdajů  
(vlastní zpracování dle Vančurová, Láchová a Zídková, 2020)

Druh příjmů	Maximální výše uplatnění	% podíl na příjmech
Zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství	1 600 000 Kč	80 %
Řemeslné živnosti	1 600 000 Kč	80 %
Ostatní živnosti	1 200 000 Kč	60 %
Příjmy z jiného podnikání Příjmy z duševních práv Příjmy z nezávislého povolání	800 000 Kč	40 %
Příjmy z nájmu majetku v obchodním majetku	600 000 Kč	30 %

Paušální daň je varianta pro poplatníky s opakovaně podobnými ZD a daňovými povinnostmi. Ke zjednodušení administrativy může požádat správce daně o stanovení paušální daně, která je určena předpokládanou výší zdanitelných příjmů a výdajů.

### 3.3.3 Příjmy z kapitálového majetku

Příjmy z kapitálového majetku jsou upraveny v § 8 ZDP a jde především o příjmy z držby finančního majetku. Většina těchto příjmů tvoří samostatný základ daně a podléhají zdanění srážkovou daní podle § 36 ZDP, kdy je daň konečná a odvádí ji plátce daně, tudíž nevzniká povinnost k podání daňového přiznání poplatníka. Jsou jimi například úroky z vkladů na účtech, plynoucí z jednorázových vkladů, úrokové výnosy z dluhopisů, podíly na zisku kapitálových korporací a tichého společníka aj (Klimešová, 2018, s. 110), (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2018, s. 72, 73).

Do dílčího základu daně musí být v daňovém přiznání zahrnuty podle § 8 ZDP úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a zápůjček, úroky a poplatky z prodlení, úroky z vkladů na podnikatelských účtech a úroky z hodnot splacených vkladů členů obchodních korporací (Klimešová, 2018, s. 113, 114).

Dílčím základem daně z příjmů kapitálového majetku jsou pouze příjmy nesnížené o žádné výdaje až na výjimku uvedenou v § 8 odst. 5 ZDP, kterou jsou příjmy z úroků ze zápůjček a úvěrů, kde za výdaj považován zaplacený úrok z hodnoty poskytnutí zápůjčky nebo úvěru až do výše příjmů (Daně z příjmů, 2020, s. 25).

### 3.3.4 Příjmy z nájmu

Příjmy z nájmu jsou podle § 9 ZDP příjmy z nájmu nemovitých věcí a bytů a příjmy z nájmu movitých věcí, krom příležitostného pronájmu, který je zdaňován v rámci ostatních příjmů dle § 10 ZDP a majetku zařazeném do obchodního majetku. Při stanovení dílčího základu daně, který může být kladný, ale také může vzniknout i daňová ztráta, je od příjmů z nájmu možné odečíst výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení. Poplatník může vykázat výdaje skutečně vynaložené nebo může uplatnit výdaje ve výši 30 % z dosažených příjmů z nájmu do výše 600 000 Kč (Marková, 2021, s. 16).

Pokud jsou příjmy z nájmu ze společného jmění manželů, je na jejich vlastní volbě, který z nich dosažené příjmy vykáže a zdaní. Obchodní majetek na základě příjmů z nájmu poplatníkovi nevzniká, nejedná se totiž o podnikání, ale o nakládání s majetkem. Je však možné ho odepisovat dle zákona o dani z příjmů, čímž se odpisy stanou součástí daňově účinných výdajů (Klimešová, 2018, s. 115).

### 3.3.5 Ostatní příjmy

Ostatní příjmy jsou charakterizovány jako příležitostné příjmy, které nejsou hlavním zdrojem příjmu poplatníka a nejsou zahrnuty do příjmů ze závislé činnosti, ze samostatné činnosti, z kapitálových příjmů ani příjmů z nájmu. Základ daně je určen rozdílem mezi příjmy a skutečně dosaženými výdaji, které mohou být uplatněny do výše příjmů. Výdaje musí být prokazatelně vynaložené, nelze uplatnit ani odpisy, jelikož s ohledem na jednorázový a příležitostný charakter se jedná jen o výdaje na dosažení příjmů, nikoliv na jejich zajištění a udržení. Výjimkou jsou pouze příjmy z příležitostné zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, kdy je možné uplatnit výdaje ve výši 80 % z příjmu (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2018, s. 74, 75).

Jestliže souhrn všech příležitostných příjmů nepřesáhne hranici 30 000 Kč, jsou tyto příjmy od daně osvobozeny. Jedná se o uplatnění nezdanitelného minima, které vzhledem k zásadě efektivnosti slouží k omezení administrativních nákladů při výběru daně. Také jsou osvobozeny např. výhry z loterie a hazardních her do výše 1 000 000 Kč za zdaňovací období a bezúplatné příjmy od osob příbuzných a blízkých (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 215, 216).

### 3.4 Osvobození od daně

Ne všechny příjmy jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, a i u těch, které jsou, není zaručena nutnost jejich zdanění. Příjmy osvobozené od daně jsou vyznačeny především § 4 ZDP, kde jsou obecné osvobození z úplatných příjmů a v § 4a ZDP nalezneme vymezení bezúplatných příjmů z dědění, darování apod. Jako další jsou osvobozené určité příjmy ze závislé činnosti řešené § 6 odst. 9 ZDP a určité ostatní příjmy § 10 odst. 3 ZDP. Příjmy, které nejsou předmětem daně nebo jsou od ní osvobozené, nemusí být vedeny v evidenci příjmů. Ale lépe je tyto příjmy evidovat a následně je vyloučit ze zdanění pro případ prokázání, že se jedná skutečně o nezdanitelné příjmy (Beránek, 2021, s. 150).

Od daně jsou osvobozeny úplatné příjmy získány prodejem nemovitých věcí za dodržení následujících podmínek (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 34):

- Pokud se jedná o rodinný dům, byt, včetně souvisejících pozemků a prodávající v něm měl po dobu posledních dvou bydliště nebo pokud získané prostředky použije na bytové potřeby.
- V případě jiných nemovitostí, bytů a nebytových prostor musí být doba mezi nabytím vlastnictví, případně vyřazením nemovitosti z obchodního majetku, a jejich prodejem delší 10 let (Daně z příjmů, 2020, s. 10).

U příjmů z prodeje hmotné movité věci jsou osvobozeny všechny příjmy, pouze u prodeje motorového vozidla, lodě a letadla musí být dodržen časový test 1 roku a u movitých věcí zařazených do obchodního majetku 5 let.

Osvobozeny jsou přijaté náhrady majetkové i nemajetkové újmy, plnění z pojištění majetku, odpovědnosti za škodu a cestovního pojištění mimo náhrad za ztrátu příjmu, za škodu způsobenou na majetku zahrnutého do obchodního majetku vztahujícího k výkonu činnosti, z níž plyne příjem a podobných škod.

K dalším osvobozeným příjmům, za předpokladu splnění zákonem určených podmínek, patří mimo jiné příjmy v podobě cen z veřejných a reklamních soutěží, příjmy ve formě sociálních dávek, odměny dárcům krve a jiných biologických materiálů, stipendia, pojistné plnění a příspěvky na stavební spoření (Ptáčková Misařová a Otavová, 2018, s. 35).

### 3.5 Nezdánitelné části základu daně

V zákoně o dani z příjmů jsou nezdanitelné části základu daně, které za dodržení zákonných podmínek, snižují základ daně fyzických osob vymezeny § 15 ZDP. Jedná se o legální nástroj daňové optimalizace poskytující daňovou podporu určitých investic. Níže v tabulce 3 je uveden souhrn nezdanitelných částí daně a jejich hraničních hodnot.

Bezúplatné plnění na veřejně prospěšné účely jsou odpočtem podporujícím financování neziskové sektoru a pomoc potřebným. Omezení těchto plnění je rozlišováno ve třech rovinách, podle příjemců bezúplatného plnění, podle účelu poskytnutí plnění a podle výše částky, kterou lze jako nezdanitelnou část ZD uplatnit (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2018, s. 85).

Poplatník si může od základu daně odečíst hodnoty bezúplatného plnění poskytující:

1. Obcím, krajům, OSS, PO se sídlem na území ČR a které pořádají veřejné sbírky, a to na vědu a vzdělávání, výzkum a vývoj, kulturu, školství, policii, požární ochranu, podporu a ochranu mládeže, ochranu zvířat, dále na zdravotnické, sociální, ekologické, humanitární, charitativní, náboženské a sportovní účely a rovněž politickým a evropským stranám, hnutím a nadacím na jejich činnost.
2. Fyzickým osobám poskytujících zdravotní služby, provozujících školy a školská zařízení, pečujících o opuštěná zvířata na financován těchto zařízení.
3. Fyzickým osobám pobírajícím invalidní důchod nebo nezletilým dětem závislých na péči druhých na zdravotnické prostředky, zvláštní pomůcky a majetek k usnadnění vzdělání a zařazení do vzdělávání, za splnění podmínek a dodržení rozsahu daného zákonem (Macháček, 2021, s. 95).

Hodnota bezúplatných plnění musí v úhrnu za zdaňovací období přesáhnout 2 % ze základu daně nesníženého o ostatní nezdanitelné části a odčitatelné položky nebo minimálně částku 1 000 Kč. Nejvýše je možné odečíst 15 % ze základu daně.

Za bezúplatné plnění neboli dary se považují jak peněžní prostředky, tak věci movité a poskytnutí služeb, které musí být oceněny poplatníkem a náklady z nich jsou nedaňové

Dalšími odpočty od základu daně jsou úroky za zdaňovací období z úvěru ze stavebního spoření a z hypotečního úvěru, které byly poskytnuty na bytovou potřebu. Odpočet je souhrnem úroků z úvěrů všech členů jedné domácnosti, kdy je může uplatnit jeden z nich, nebo každá z nich rovným dílem. Výše odpočtu byla od roku 2021 snížena na polovinu (Hnátek, 2022, s. 23-27).

Příspěvky na penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření a penzijní pojištění jsou úhrnem nezdanitelné části základu daně. U penzijního připojištění se státním příspěvkem a doplňkové penzijního spoření je odečtena celková částka placena poplatníkem, která za jednotlivé měsíce tento příspěvek převyšuje, až do výše 24 000 Kč. Do stejné výše lze uplatnit i odpočet na soukromé životní pojištění, pokud je uzavřené mezi poplatníkem jako pojistníkem a pojištěncem v jedné osobě a pojišťovnou. Pro uplatnění výše zmíněných odpočtů musí být dodrženy podmínky, které specifikuje § 15 ZDP (Macháček, 2021, s. 106-110).

Jak uvádí Marková (2021, s. 20), k posledním odpočtům od základu daně uvedených § 15 ZDP patří členské příspěvky odborové organizaci a úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání, pokud nebyly hrazeny zaměstnavatel nebo vykázány jako výdaj.

**Tabulka 3** Výčet nezdanitelných částí základu daně a jejich hraniční hodnoty platné pro rok 2022

(vlastní zpracování dle Marková, 2021)

Nezdanitelná část daně	Částka
Bezáplatná plnění – dary	Min. 2 % ZD nebo 1 000 Kč; Max. 15 % ZD
Odběr krve	3 000 Kč / odběr
Odběr orgánu	20 000 Kč / odběr
Odběr krvetvorných buněk	20 000 Kč / odběr
Úroky z hypotečních úvěrů a stavebních spoření obstaraných do r. 2020	Max. 300 000 Kč za zdaňovací období
Úroky z hypotečních úvěrů a stavebních spoření obstaraných od 1.1.2021	Max. 150 000 Kč za zdaňovací období



Penzijní připojištění, pojištění a doplňkové spoření	Celkový úhrn max. 24 000 Kč za zdaňovací období
Životní pojištění	Max. 24 000 Kč za zdaňovací období
Členské příspěvky odborové organizaci	Max. 1,5 % zdanitelných příjmů dle § 6, max. 3 000 Kč za zdaňovací období
Úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	Max. 10 000 Kč Osoba se zdrav. postižením max. 13 000 Kč Osoba s těžším zdrav. postižením max. 15 000 Kč

### 3.6 Odčitatelné položky

Odčitatelné položky uvedené v § 34 ZDP mají shodný princip jako nezdanitelné části základu daně, kterým je snižování základu daně před samotným výpočtem. Uplatňují se na celkový souhrn dílčích základů daně. Mezi položky odčitatelné od základu daně patří:

- Daňová ztráta

Při dosažení daňové ztráty, kterou se rozumí rozdíl, o který výdaje převýší příjmy v rámci § 7 – § 9 ZDP, zjištěné z účetnictví, daňové evidence nebo záznamů o příjmech a výdajích, se touto ztrátou sníží základ daně do výše souhrnu dílčích základů daně podle § 7 - § 10 ZDP. Snížit základ daně podle § 6 ZDP nelze. Ztrátu lze uplatnit v bezprostředně následujících 5 letech od jejího stanovení naráz nebo po libovolných částech (Beránek, 2021, s. 262).

- Výdaje na výzkum a vývoj

Tyto výdaje je možné odečíst až do výše 110 % vynaložených výdajů.

- Podpora odborného vzdělávání

Pro účely ustanovení odpočtů na podporu vzdělávání se jimi rozumí výdaje na pořízení majetku a výdaje vynaložené na žáka nebo studenta v rámci odborného vzdělávání (Daně z příjmů, 2020, s. 87).

### 3.7 Sazba daně

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů stanovuje v §16 odst. 1 sazbu daně, která činí (ČESKO, 1992):

a) 15 % pro část základu daně do 48násobku průměrné mzdy,

*b) 23 % pro část základu daně přesahující 48násobek průměrné mzdy.*

Základ daně do 48násobku průměrné mzdy, která v roce 2022 je odhadnuta na 38 911 Kč, je zdaňován 15 % sazbou. Část základu daně převyšující 48násobek průměrné mzdy je zdaňována sazbou ve výši 23 % (Ministerstvo financí, 2022, s. 50). Do roku 2020 patřila k základní 15 % sazbě ještě i solidární přírážka ve výši 7 %. Tato daň se platila při přesahu příjmů od 48násobku průměrné mzdy a nepodléhaly jí příjmy podle § 8 až 10 ZDP. Naproti tomu zavedená 23 % sazba, která nahradila dřívější solidární, daní veškeré dílčí základy daně, bez ohledu na jejich vznik (Beránek, 2021, s. 266, 267).

### **3.8 Slevy na dani**

Podle Dvořákové a spol. (2018, s. 117) jsou slevy na dani osobního charakteru, jelikož jsou spjaty s osobou poplatníka jako takovou nebo se kterými je v úzkém vztahu. Mimo ně jsou slevy pro zaměstnavatele na zaměstnavatele se zdravotním postižením a v souvislosti s investičními pobídkami. Veškeré slevy na dani jsou detailně popsány § 35 ZDP (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 41).

#### **3.8.1 Sleva na poplatníka**

Sleva na poplatníka je základní slevou, má na ni nárok každý poplatník v plné výši, bez ohledu na to, ve kterých měsících a jakých druhů příjmů dosáhl. Její výše se v roce 2022 zvýšila na 30 840 Kč oproti předchozímu roku, kdy činila 27 840 Kč (Beránek, 2021, s. 268).

V případě, kdy si poplatník podává daňové přiznání z příjmů ze samostatné činnosti, z kapitálového majetku, z nájmu nebo pouze z příjmů dle § 10 ZDP, si slevu na poplatníka uvede v daném přiznání za zdaňovací období po vypočtení daně. Pokud má poplatník příjmy ze závislé činnosti, podepíše u zaměstnavatele prohlášení k dani a poté mu bude měsíční záloha na daň snižována o jednu dvanáctinu výše slevy na poplatníka (Macháček, 2019, s. 65, 66).

#### **3.8.2 Sleva na manžela/ku**

Sleva na manžela činí 24 840 Kč se týká manžela, který žije s poplatníkem v jedné domácnosti a jeho vlastní příjmy nepřesáhnou za zdaňovací období 68 000 Kč. V případě nároku manžela na průkaz ZTP/P je částka 24 840 Kč zdvojnásobena. Za příjmy se nepovažují dávky státní sociální podpory, osobám se zdravotním postižením, pomoci v hmotné nouzi, státní příspěvky na penzijní připojištění a penzijní spoření apod. Tato sleva nemůže být uplatněna v rámci měsíčního zúčtování (Marková, 2021, s. 52).

### 3.8.3 Sleva na invaliditu

Poplatníkovi, jemuž je přiznán invalidní důchod 1. nebo 2. stupně je na základě § 35 ZDP, je uznána sleva 2 520 Kč ročně. Rozšířenou slevu na dani uplatní poplatník, který pobírá důchod pro invaliditu 3. stupně, a to ve výši 5 040 Kč ročně. Poslední obdobná sleva na dani je pro držitele průkazu ZTP/P a činí 16 140 Kč ročně. Zaměstnavatel může slevy z titulu invalidity uvést při výpočtu zálohy na daň v částce jedné dvanáctiny z celkové slevy za kalendářní měsíc, kdy byly dodrženy podmínky uplatnění (Macháček, 2019, s. 76).

### 3.8.4 Sleva na studenta

Poplatníkovi, kterému je méně než 26 let, v případě prezenčního doktorského studia 28 let a studuje, je uznána sleva na studium v částce 4 020 Kč. Může být uplatněna jedna dvanáctina z celkové slevy za kalendářní měsíc, ve kterém byla splněna podmínka soustavné přípravy poplatníka na budoucí povolání. Soustavnou přípravou se považuje studium na středních a vysokých školách, kde v případě vysokých škol nehraje roli, jestli je forma průběhu prezenční, distanční nebo kombinovaná (Macháček, 2019, s. 77).

### 3.8.5 Sleva za umístění dítěte

Za dítě, které žije s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti, může být uplatněna sleva za jeho umístění do mateřské školy nebo obdobného zařízení služby péče o dítě, ve výši skutečně vynaložených výdajů, na základě potvrzení vydaným určeným zařízením. Maximálně ale do výše minimální mzdy zdaňovacího období za každé dítě a nemůže být uplatněna v rámci měsíčního zúčtování (Beránek, 2021, s. 278).

### 3.8.6 Sleva na evidenci tržeb

V souvislosti se zavedením povinnosti evidence tržeb vznikla sleva na evidenci tržeb, jako kompenzace za vzniklé náklady při jejím zavedení. Jedná se o jednorázovou slevu, která je uplatnitelná ve zdaňovacím období, ve kterém je zaevidována poprvé tržba, kterou má poplatník povinnost evidovat podle zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2018, s. 125).

## 3.9 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě

Daňové zvýhodnění na vyživované dítě může jako jediné ve formě slevy na dani jít pod hodnotu daňové povinnosti a stát se tak daňovým bonusem. Výše zvýhodnění za jednotlivé děti jsou uvedeny v tabulce 4. K uplatnění daňového bonusu musí jeho výše dosáhnout

minimálně 100 Kč a poplatníkovy příjmy nejméně šestinásobku minimální mzdy za zdaňovací období podle § 6 a §7 ZDP (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 42).

Daňové zvýhodnění na vyživované dítě může být ve formě slevy na dani, daňového bonusu nebo kombinací slevy a daňového bonusu. Poplatník má právo na daňové zvýhodnění v poměru jedné dvanáctiny za každý měsíc, ve kterém byly splněny podmínky pro uplatnění, včetně toho, kdy se dítě narodilo. V případě, že poplatník má příjmy ze závislé činnosti a podepsané prohlášení k dani u zaměstnavatele, může mu být uplatňováno daňové zvýhodnění v měsíčním zúčtování (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2018, s. 126).

Vyživovacím dítětem se rozumí nezletilé dítě a dítě do 26 let, které studuje nebo nemůže studovat či pracovat z důvodu nemoci nebo nepříznivého zdravotního stavu a žije s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti. Pokud je dítě držitelem průkazu ZTP/P, je výše daňového zvýhodnění na něj zdvojnásobena (Daně z příjmů, 2020, s. 229).

**Tabulka 4** Výše daňového zvýhodnění platné pro rok 2022  
(vlastní zpracování dle zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů)

Roční výše daňového zvýhodnění	
První dítě	15 204 Kč
Druhé dítě	22 320 Kč
Třetí a každé další dítě	27 840 Kč

## 4 DAŇOVÁ OPTIMALIZACE

### 4.1 Daňový únik

Podle Klimešové (2018, s. 44-46) je podstatné pochopit rozdíel mezi daňovou optimalizací a daňovým únikem pro správnou implementaci. Pojem daňový únik je obecně známý, avšak nemá jednoznačné zákonné vymezení. Pro potřeby trestního zákoníku je možné tento termín chápat jako úmyslné neodvedení nebo krácení daně ve větším rozsahu. Záleží také na situaci a konkrétním případě, jestli se jedná o úmyslný trestný čin nebo pochybení, ať už z důvodu nedbalosti, neopatrnosti či nedostatečné informovanosti. Na základě toho se odvíjí i míra postihu, pokud je prokázáno úmyslné neodvedení nebo krácení daně a jeho rozsahu, zpravidla se jedná o trestný čin. Pokud tak klasifikována není, řeší se doměřením daně finančním úřadem a naúčtováním úroků a penále.

Naproti tomu legálním vyhýbáním se placení daní je využívána tzv. efektivní daňová optimalizace. Tato optimalizace využívá zákonné úpravy ve formě daňových úlev a výjimek, ale i neúmyslné pochybení v zákonech a mezery v nich. V tabulce 5 je výčet některých typů daňové optimalizace a nejčastější nelegální daňové úniky. Hranice mezi legální optimalizací a nelegálním únikem může být těžko rozpoznatelná a nejednoznačná (Klimešová, 2018, s. 45).

**Tabulka 5** Přehled typů daňových úniků  
(vlastní zpracování dle Klimešová, 2018)

Efektivní (legální) daňová optimalizace	Nelegální daňový únik
Osvobození od daně, položky snižující ZD	Neúmyslné – neznalost, nedbalost, složitost a nepřehlednost zákonů
Sleva na dani	Úmyslné (záměrné) vedení menšího rozsahu
Způsob odpisů majetku	Úmyslné – trestný čin při škodě nad 50 tis. Kč
Podpora vybraných činností (výzkum, vývoj, podpora vzdělávání)	Šedá a černá ekonomika, nelegální podnikání
Mezery v daňových zákonech	Falšování účetních záznamů

## 4.2 Optimalizace daňové povinnosti

Je to široká škála praktik snažící se o minimalizování daňové povinnosti. Možné využití optimalizace v praxi závisí na konkrétním daňovém subjekt a každé individuální situaci.

Daňová optimalizace je důsledkem např. (Klimešová, 2018, s. 55):

- možností daňových úspor v aktuálním čase, cíleným využitím všech dostupných snížení základu daně a daně v rámci platných zákonů,
- odložením daně do budoucna, např. využitím daňových rezerv, vhodnou formou odpisů, tvorbou daňově účinných opravných položek,
- legální využití mezer a nejasností v zákonech,
- u mezinárodního podnikání využitím smluv o zamezení dvojího zdanění,
- u mezinárodního podnikání využitím podnikové skupiny s ohledem na daňové režimy v jednotlivých zainteresovaných státech.

Prvním a nejdůležitějším krokem k úspěšné optimalizaci daně poplatníka je jeho znalost zákona o dani z příjmů a souvisejících předpisů, aby měl přehled při určení předmětu daně, co je od daní osvobozeno, jaké jsou nezdanitelné části daně, odčitatelné položky, uplatnitelné slevy na dani a samozřejmě znal podmínky využití každé jedné z nich (Klimešová, 2018, s. 74).

### 4.2.1 Volba uplatňování výdajů

Je na volbě fyzické osoby, pro jaký způsob uplatňování výdajů se rozhodne, teoreticky může libovolně měnit způsoby uplatnění mezi každým zdaňovacím obdobím, ale to s sebou přináší nutné úpravy rozdílů mezi příjmy a výdaji potřebným ke zjišťování ZD. Způsoby úprav jsou rozdílné v závislosti na tom, zda FO přechází z uplatňování paušálních výdajů na skutečné výdaje nebo naopak (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2018, s. 219).

#### 4.2.1.1 Paušální výdaje

Tato metoda vykazování je nejjednodušší především z hlediska administrativy. Stačí řádně evidovat zdanitelné příjmy, přijaté v hotovosti i na účet, dosažené za zdaňovací období a evidovat pohledávky a příjmy z běžného podnikatelského účtu v podobě úroků, které se zdaňují jako příjmy z kapitálového majetku (Hnátek, 2022, s. 67).

Zákon o dani z příjmu rozděluje výši procenta paušálních výdajů pro každou činnost rozdílně. Pro podnikatele s příjmy z více druhů samostatné činnosti to znamená, že musí vypočítat paušální výdaj z každé činnosti samostatně, což může být výhodné vzhledem k maximálním limitům paušálních výdajů pro jednotlivé druhy činnosti. Při výrazném omezení paušálních výdajů může být pro FO výhodnější přejít z paušálních výdajů na skutečné, musí být však brány v potaz veškeré okolnosti a dopady této změny, především vliv na zákonné odvody na veřejnoprávní pojištění (Hnátek, 2022, s. 63-65).

#### **4.2.1.2 Skutečné výdaje**

Při vykazování skutečných výdajů musí být podnikatel schopen prokázat jejich skutečné použití pro podnikání, doložením faktur, smluv, stvrzenek apod. Z toho vyplývá nutnost vedení daňové evidence příjmů a výdajů nebo účetnictví. Ve většině případů jsou však skutečně vynaložené výdaje nižší než paušální (Hnátek, 2022, s. 74).

#### **4.2.1.3 Paušální daň**

Paušální daň je zavedena od 1.1.2021 zákonem č. 540/2020 Sb. především pro OSVČ k významnému snížení administrativy a spojené s daňovými a odvodovými povinnostmi. Poplatník v paušálním režimu nemusí podávat žádná přiznání ani pojistné přehledy na sociální a zdravotní pojištění za uplynulé zdaňovací období, nevznikají mu žádné přeplatky ani nedoplatky na dani. Všechny povinné platby jsou odváděny společně jednou platbou stejnou částkou, a to měsíčně správci daně. Jedná se o tzv. společný osobní daňový účet, odkud správce daně převede příslušné částky na sociální a zdravotní pojištění (Macháček, 2021, s. 79, 80).

Poplatníkem v paušálním režimu může být OSVČ pouze pokud má příjmy jen ze samostatné činnosti do 1 mil. Kč, příjmy, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozené, příjmy zdaněné srážkovou daní a příjmy dle § 8 až § 10 ZDP, které v úhrnu činí nejvýše 15 000 Kč. Dále nesmí být plátcem DPH ani společníkem v.o.s. a k.s. Poplatník by měl brát v potaz i nevýhody tohoto režimu, jako jsou neuplatnitelné slevy na dani a zdanitelné částky. Při dosažení příjmů pod 1 mil. Kč a s nižší sazbou paušálních výdajů, je tento režim velmi výhodný, hlavně pokud neuplatňuje slevy na děti. Záleží na konkrétním podnikateli, jaký režim bude ideální pro něj (Hnátek, 2022, s. 74-79).

#### 4.2.2 Výdaje na automobil

Jak uvádí Macháček (2019, s. 207, 208) je na volbě poplatníka uplatnění paušálu na dopravu ve výši 5 000 Kč za celý měsíc nebo krácený paušál ve výši 80 % z výše maximální stanovené částky, pokud není vozidlo užíváno čistě pro potřeby podnikání, ale i k soukromým účelům. V případě vozidla, které je zahrnuto v obchodním majetku nebo je v nájmu, může vykázat skutečné výdaje. Pokud vozidlo není zahrnuto v obchodním majetku je možné uplatnit náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty a ve výši sazby základní náhrady.

#### 4.2.3 Uplatnění odpisů vedoucí k daňové optimalizaci

Pokud poplatník vykazuje příjmy dle § 7 nebo § 9 ZDP, jsou pro něj odpisy hmotného majetku, který je evidován v souvislosti se zajištěním příjmu, součástí výdajů/nákladů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů. K odepisování hmotného majetku musí mít poplatník k majetku vlastnické právo, pokud je ve společném jmění manželů, odepisuje ten, kdo ho má zahrnutý v obchodním majetku. V případě majetku, který je využíván k zajištění příjmu jen z části, je zahrnována do daňových výdajů poměrná část odpisů (Macháček, 2019, s. 118, 119).

#### 4.2.4 Využití spolupráce osob pro daňovou optimalizaci

Poplatník může své příjmy a výdaje rozdělit na osoby žijící s ním ve společně hospodařící domácnosti, tzv. spolupracující osoby. Není podstatný rozsah skutečné spolupráce, prakticky jde uplatnit maximální možná výše rozdělení na spolupracující osobu, která je stanovena § 13 ZDP.

V mnoha případech je vhodné využití spolupracujících osob, např. (Macháček, 2021, s. 310):

- pokud spolupracující osoba má malé nebo žádné vlastní zdanitelné příjmy, tudíž nemůže uplatnit slevy na dani, případně odpočty od ZD,
- převedením části daňové ztráty na spolupracující osobu sníží podnikatel její vlastní daňové zatížení,
- v případě natolik vysokého základu daně z příjmů, že by musel podnikatel uhradit krom 15 % sazby daně i 23 % sazbu podle §16 ZDP,
- podle zákoníku práce není možné zaměstnávat manžela druhým manželem, tudíž je spolupráce osob řešením společného podnikáním manželů.



Spolupracující osobou může být manžel, osoba žijící s poplatníkem, u které není podstatný příbuzenský vztah, ale sdílení jedné domácnosti a také člen rodiny, který se zúčastní rodinného závodu. Spolupracující osobou nemůže být dítě bez ukončené povinné školní docházky, dítě a manžel, pokud je na ně uplatňována sleva nebo daňové zvýhodnění a poplatník, který zemřel (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2018, s. 216, 217).

Příjmy a výdaje, které je možné rozdělit, musí být dosaženy, případně vynaloženy na základě samostatné činnosti podle § 7 ZDP. Nemůžou být rozděleny podíly společníků v.o.s. a komplementářů k.s. a dále příjmy ze závislé činnosti, z kapitálového majetku, z nájmu a ostatní příjmy. Pokud je majetek, z něž plynou příjmy z nájmu, evidován v obchodním majetku, mohou být tyto příjmy a související výdaje rozděleny (Macháček, 2021, s. 312).

Příjmy a výdaje se na manžela rozdělují maximálně do výše 50 % a nesmí přesáhnout 540 000 Kč ročně. V případě ostatních spolupracujících osob může být převeden podíl do výše 30 %, v úhrnu nejvýše 180 000 Kč (Hnátek, 2022).

## 5 ZÁKONNÉ POJIŠTĚNÍ V ČR

Odvody sociálního pojištění jsou brány jako daň na základě totožné konstrukce s podstatou daně. Jejich členění je vyobrazeno na obr. 5. Příspěvky na sociální pojištění se vztahují pouze k pracovním příjmům, tzn. týkají se pouze osobních důchodů, nikoli kapitálových příjmů. Na rozdíl od důchodových daní jsou vypočteny z hrubého příjmu nesnižovaného o odpočitatelné položky a podobné daňové úlevy (Široký, 2016, s. 64).



**Obrázek 5** Systém sociálního pojištění v ČR (vlastní zpracování dle Vančurová, Láchová a Zídková, 2020)

### 5.1 Zdravotní pojištění

Zdravotní pojištění slouží k financování zdravotní péče, kterou je plně nebo částečně placena zdravotní péče pojištěnce. Spadá pod Ministerstvo zdravotnictví, ale výnosy z pojistného si zdravotní pojišťovny rozdělí a spravují je samy. Zdravotní pojištění je upraveno zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a zákonem č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 157).

Účastníky veřejného zdravotního pojištění jsou (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 21):

- *zaměstnanci a jejich zaměstnavatelé,*
- *OSVČ,*
- *osoby bez zdanitelných příjmů,*
- *stát (za osoby bez zdanitelných příjmů jako jsou děti, důchodci, studenti).*

Zdravotní pojištění je povinné pro osoby, které mají trvalé bydliště v ČR nebo pokud jsou zaměstnanci u zaměstnavatele s trvalým pobytem nebo sídlem podnikání v ČR.

### 5.1.1 Stanovení výše pojistného

Je stanoven minimální vyměřovací základ v roce 2022 na částku 16 200 Kč, ze kterého se odvede pojistné v částce 2 187 Kč na zdravotní pojištění, pokud je skutečný vyměřovací základ nižší.

V případě zaměstnanců je vyměřovacím základem hrubý příjem, peněžní i nepeněžní, ze závislé činnosti. Nejdou uplatnit žádné výhody jako při určování daňového základu. Kalendářní měsíc je rozhodným obdobím k vyměření základu a platbě pojistného. Zaokrouhlováno na celé koruny nahoru je až výsledné pojistné, které zaměstnavatel odvádí za zaměstnance každý měsíc, v opačném případě mu jsou účtovány penále (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 23).

U OSVČ je vyměřovacím základem 50 % příjmů ze samostatné činnosti po odečtení souvisejících výdajů, mimo daňovou ztrátu, o tu základ snížit nelze. Pro osoby samostatně výdělečně činné jsou určeny minimální zálohy ve výši 2 627 Kč pro rok 2022. Rozhodným obdobím je rok, během kterého jsou placeny zálohy na pojistné (Hnátek, 2022, s. 162).

Tabulka 6 uvádí sazby zdravotního pojištění u jednotlivých subjektů odvádějících platby.

**Tabulka 6** Výše sazeb zdravotního pojištění v roce 2022  
(vlastní zpracování dle Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018)

Sazba zdravotního pojištění	
Zaměstnanec	4,5 %
Zaměstnavatel	9 %
OSVČ	13,5 %

## 5.2 Sociální zabezpečení

V pojistném na sociální zabezpečení jsou zahrnuty tři subsystémy – pojistné na důchodové pojištění, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na nemocenské pojištění.

Účastníky na sociálním zabezpečení jsou (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 21):

- *zaměstnanci a jejich zaměstnavatelé,*

- OSVČ,
- dobrovolní účastníci pojištění.

### 5.2.1 Stanovení výše pojistného

V případě OSVČ je stanoven minimální a maximální limit pojistného, pro zaměstnance platí pouze maximální limit.

Maximální vyměřovací základ u zaměstnance i OSVČ je 48násobek průměrné mzdy.

Minimální vyměřovací základ je odvozen od průměrné mzdy a minimální záloha na důchodové pojištění OSVČ v roce 2022 je 2 841 Kč (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 27).

Vyměřovací základ u OSVČ je stanoven jako 50 % daňového základu za daný kalendářní rok a u zaměstnance jsou to započitatelné příjmy za rozhodné období, kterým je měsíc.

Mezi započitatelné příjmy se řadí příjmy, které jsou předmětem daně a zúčtoval je zaměstnavatel zaměstnanci, naopak k nim nepatří náhrady škod, odstupné, jednorázové sociální výpomoci a pojistné hrazené za zaměstnance zaměstnavatelem (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 24).

Sazby plateb na jednotlivé typy pojištění jsou vypsány v tabulce 7.

**Tabulka 7** Výše sazeb zdravotního pojištění v roce 2022  
(vlastní zpracování dle Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018)

SP			
	Nemocenské pojištění	Důchodové pojištění	Státní politika zaměstnanosti
<b>Zaměstnanec</b>	-	6,5 %	-
<b>Zaměstnavatel</b>	2,3 %	21,5 %	1,2 %
<b>OSVČ</b>	2,3 % - dobrovolné	28 %	1,2 %

### Nemocenské pojištění

K hlavní funkci nemocenského pojištění patří nemocenské dávky k nahrazování části ušlých příjmů z důvodu nemoci, úrazu a zdravotní neschopnosti. Tento subsystém je méně náročný na finance a je řízen Ministerstvem práce a sociálních věcí (Vančurová, 2021, s. 23).

Pro OSVČ nejsou platby na nemocenské pojištění povinné, záleží na uvážení poplatníka, zda se k nim přihlásí. Jak poukazuje Dvořáková a kol. (2018, s. 217), měl by myslet na to, že je z něj hrazena peněžitá pomoc v mateřství a nemocenská. K jejímu vyplácení musí být splněny určité nároky.

Stejně jako u zdravotního pojištění, je rozhodným obdobím rok, ale měsíčně jsou placeny zálohy.

### **Důchodové pojištění**

Nejvýznamnějším z hlediska finanční náročnosti, důležité pro podporu v dlouhodobé nebo dokonce trvalé neschopnosti pracovat, jako v případě invalidity nebo stáří (Vančurová, 2021, s. 23).

### **Státní politika zaměstnanosti**

Pro případy, kdy osoba není schopna se zaopatřit i přesto, že je zdravá a schopná práce, existuje státní politika zaměstnanosti (Vančurová, 2021, s. 23).

U OSVČ je důchodové pojištění spjato společně s příspěvkem na státní politiku zaměstnanosti (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 27).

## **5.3 Registrace k sociálnímu a zdravotnímu pojištění**

Oznámit vzniklou událost musí OSVČ, která zahájila podnikatelskou činnost, zaměstnavatel, který přijal zaměstnance s podléhajícími příjmy SP a ZP a osoba bez zdanitelných příjmů. A to do 8. dne kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém vznikla daná událost (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 29, 30):

- zahájení nebo opětovné zahájení samostatné výdělečné činnosti,
- zahájení nebo opětovné zahájení spolupráce při výkonu samostatné činnosti,
- přijetí zaměstnance,
- oznámení o zahájení činnosti spolupracující osobou.

## **II. PRAKTICKÁ ČÁST**

## 6 PŘEDSTAVENÍ PODNIKATELE

Praktická část je zaměřena na vybraného podnikatele a optimalizaci jeho daňové povinnosti za rok 2021. Vybraný podnikatel na vlastní přání není jmenován, v další části práce je označován jako podnikatel.

Podnikatel dříve vystřídal různé oblasti zaměstnání, např. montáž solárních panelů, výstavba bazénů a svařování kovových konstrukcí. Od roku 2018 provozuje živnost zaměřenou na truhlářské práce a podlahářství, zahrnující zejména výrobu nábytku, stavebně truhlářských výrobků, různých průmyslových i užitkových výrobků ze dřeva, montáže a demontáže nábytku a zhotovování, kladení a opravy podlah. Vzhledem k chybějícímu vzdělání v oboru a nedostatečné praxi mu k jejímu založení pomohl odpovědný zástupce.

Nejvíce se věnoval montážím a demontážím výstavišť, ale kvůli koronavirové situaci bylo od většiny zakázek pořádaných na výstavištích upuštěno a bohužel se vrací jen pozvolna a v menším rozsahu. Podnikatel nyní zejména montuje nábytek v obchodních domech a prodejnách. Jeho koníčkem je práce se dřevem, od souseda si během roku 2020 pronajal stodolu na zřízení dílny, kde začal vyrábět menší nábytek a různé dřevěné výrobky. Do budoucna plánuje rozšíření vlastní dílny a chtěl by se orientovat spíše na výrobu a prodej vlastních výrobků.

Podnikatel vede daňovou evidenci k zaznamenávání příjmů a výdajů, majetku a dluhů. V evidenci zaznamenává drobný dlouhodobý majetek a materiál. Vlastní různé typy pil, brusek a vrtaček. Za rok 2020 činily jeho příjmy 660 872 Kč a celkové výdaje 505 040 Kč, pořídil drobný majetek za 78 223 Kč a výrobní i spotřební materiál za 133 618 Kč. Za rok 2021 vykázal příjmy v hodnotě 1 238 042 Kč a celkové výdaje k nim 918 350 Kč. Hodnota pořízeného drobného majetku je 89 489 Kč a výrobního i spotřebního materiálu 225 392 Kč. Podnikatel vlastní dvě auta, jedno plně a jedno částečně využívané k podnikání, které nemá zařazené v obchodním majetku. Uplatňuje výdaje za dopravu shrnuté do základní náhrady dle ujetých kilometrů a výdaje za spotřebované pohonné hmoty.

Podnikatel společně s manželkou a dítětem žije v rodinném domě. Dítě navštěvuje mateřskou školu. Manželka pracuje na zkrácený úvazek v gastronomii, kde si za loňský rok vydělala 78 000 Kč. V roce 2021 byli manželé dvakrát darovat krev.

## 6.1 Analýza daňového přiznání

V následující kapitole je předvedena analýza daňového přiznání za rok 2020 a následně za rok 2021, kdy podnikatel vykazuje příjmy dle § 7 ZDP, uplatňuje k nim skutečné výdaje dle § 24 ZDP a vede daňovou evidenci.

### 6.1.1 Daňové přiznání za rok 2020

Příjmy ze samostatné činnosti podnikatele v roce 2020 činily 660 872 Kč. Výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení byly v hodnotě 505 040 Kč. Podnikatel vykazuje výdaje za pronájem stodoly 27 000 Kč, ostatní výdaje zahrnující především energie a telefonní paušál 27 900 Kč, výdaje za dopravu sazbou základní náhrady za ujeté kilometry a spotřebu pohonných hmot v souhrnu za 120 115 Kč. Vykazuje výdaje na pracovní cesty za stravné a ubytování v částce 118 184 Kč. Během roku koupil nové pily a kompresor za 72 223 Kč. Dále nakoupil materiál, který z převážné části tvoří truhlářské řezivo, palubky a překližky, příslušenství jako panty, pojezdy a ostatní spotřební věci včetně menšího nářadí za 133 618 Kč. V následující tabulce jsou uvedeny příjmy a souhrn výdajů podnikatele za dané zdaňovací období.

**Tabulka 8** Příjmy a výdaje podnikatele za rok 2020 (vlastní zpracování)

<b>PŘÍJMY</b>	
Příjmy	660 872 Kč
<b>VÝDAJE</b>	
Nájem	27 000 Kč
Ostatní výdaje	27 900 Kč
Výdaje za dopravu	120 115 Kč
Výdaje na pracovní cesty	118 184 Kč
Drobný majetek - pásová pila	38 128 Kč
- stolní pila	19 646 Kč
- kompresor	20 449 Kč
Zásoby - materiál (dřevo, příslušenství)	106 894 Kč
- ostatní materiál	26 724 Kč



### Výpočet daňové povinnosti

Na základě výše zmíněného příjmu a výčtu výdajů je v následující tabulce uveden výpočet základu daně a daňové povinnosti podnikatele za rok 2020. Podnikatel uplatňuje základní slevu na poplatníka a slevu za umístění dítěte doloženou potvrzením o výši vynaložených výdajů za umístění dítěte v mateřské škole, také uplatňuje daňové zvýhodnění na vyživované dítě. Po odečtení slev od vypočtené daně je daň nulová, tudíž má podnikatel nárok na daňový bonus v celkové výši daňového zvýhodnění na dítě v částce 15 204 Kč.

**Tabulka 9** Daňová povinnost podnikatele za rok 2020 (vlastní zpracování)

<b>Příjmy</b>	660 872 Kč
<b>Výdaje</b>	505 040 Kč
<b>ZÁKLAD DANĚ</b>	<b>155 832 Kč</b>
<b>Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů</b>	<b>155 800 Kč</b>
x sazba daně 15 %	
<b>DAŇ</b>	<b>23 370 Kč</b>
- základní sleva na poplatníka	24 840 Kč
- sleva za umístění dítěte	2 650 Kč
<b>Daň po slevách</b>	<b>0 Kč</b>
- daňové zvýhodnění na vyživované dítě	15 204 Kč
<b>Daňová povinnost / daňový bonus</b>	<b>15 204 Kč</b>

### Daňová evidence

Na konci roku 2020 podnikatel vede v evidenci zásoby materiálu a příslušenství v hodnotě 38 600 Kč. Dále eviduje pohledávku za nezaplacenou fakturu ve výši 27 000 Kč a dluh za přijatý materiál ve výši 7 400 Kč. Drobný majetek vykazuje v daňové evidenci v hodnotě 110 593 Kč. Přehled daňové evidence ukazuje následující tabulka.

**Tabulka 10** Daňová evidence na konci roku 2020 (vlastní zpracování)

	Stav na konci zdaňovacího období
Zásoby	38 600 Kč
Pohledávky	27 000 Kč
Dluhy	7 400 Kč
Ostatní majetek	110 593 Kč

**Zákonné pojistné za rok 2020**

Zákonné pojistné zahrnuje odvody na sociální a zdravotní pojištění. Vyměřovací základ je počítán 50 % daňového základu, je však určen i minimální vyměřovací základ pro jednotlivé pojištění. Odvody jsou počítány z vyšší částky vyměřovacího základu. Za rok 2020 podnikatel nedosáhl minimálního vyměřovacího základu, ani v případě sociálního ani zdravotního pojištění, tudíž jsou výše plateb počítány z něj. V následující tabulce jsou uvedeny platby pojistného z minimálních vyměřovacích základů pro rok 2020, na zdravotní pojištění odvody činí 28 217 Kč a na sociální pojištění 30 517 Kč.

**Tabulka 11** Výše sociálního a zdravotního pojištění podnikatele za rok 2020 (vlastní zpracování)

Daňový základ	155 832 Kč
Vypočtený vyměřovací základ	77 916 Kč
Minimální vyměřovací základ SP	104 508 Kč
Sociální pojištění 29,2 %	30 517 Kč
Minimální vyměřovací základ ZP	209 010 Kč
Zdravotní pojištění 13,5 %	28 217 Kč
<b>Celkové zákonné pojistné</b>	<b>58 734 Kč</b>

V důsledku pandemie byly odpuštěny platby pojistného za měsíce březen – srpen 2020. Na sociálním pojištění tedy podnikatel reálně zaplatil 15 253 Kč a na zdravotním 14 112 Kč.

### 6.1.2 Daňové přiznání za rok 2021

Za rok 2021 dosáhl podnikatel příjmy ze samostatné činnosti ve výši 1 238 000 Kč. Daňově uznatelné výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů vykazuje za pronájem ve výši 36 000 Kč, ostatní výdaje zahrnující například spotřebu energie a mobilní paušál ve výši 34 500 Kč. Výdaje vykazované na dopravu sazbou základní náhrady za ujeté kilometry a spotřebu pohonných hmot jsou v souhrnu za 274 694 Kč a výdaje na pracovní cesty zahrnující stravné a ubytování za 179 768 Kč. Další výdaje podnikatel vynaložil na nákup drobného majetku v celkové hodnotě 89 489 Kč a nákup materiálu, z povětšiny truhlářského řeziva, palubek a překližek, dalšího příslušenství a ostatních spotřebních věcí včetně menšího nářadí za 225 392 Kč. Během loňského roku poskytl nepeněžní pomoc po živelní pohromě, za odstraňování škod způsobených tornádem a uplatňuje výdaje dle § 24 odst. 2 písm. zp) ZDP ve výši 78 507 Kč. V tabulce níže je vypsán příjem a výčet vykazovaných výdajů podnikatele za dané zdaňovací období.

**Tabulka 12** Příjmy a výdaje podnikatele za rok 2021 (vlastní zpracování)

<b>PŘÍJMY</b>	
Příjmy	1 238 000 Kč
<b>VÝDAJE</b>	
Nájem	36 000 Kč
Ostatní výdaje	34 500 Kč
Výdaje za dopravu	274 694 Kč
Výdaje na pracovní cesty	179 768 Kč
Drobný majetek - kotoučová pila	28 780 Kč
- stolní vrtačka	16 779 Kč
- bubnová bruska	43 930 Kč
Zásoby - materiál (dřevo, příslušenství)	180 314 Kč
- ostatní materiál	45 078 Kč
Pomoc poskytnutá v souvislosti s následky živelních pohrom	78 507 Kč

**Výpočet daňové povinnosti**

V tabulce uvedené níže je znázorněn postup výpočtu daňové povinnosti podnikatele za rok 2021 na základě údajů o příjmech a souvisejících výdajích z tabulky 11. Podnikatel uplatňuje slevu na poplatníka a opět i doloženou slevu za umístění dítěte a daňové zvýhodnění na dítě. V roce 2021 byl dvakrát darovat krev, což si může odečíst částkou 6 000 Kč od základu daně dle § 15 ZDP jako nezdanitelnou část základu daně. Po odečtení uvedených slev vychází daň na 16 100 Kč. Následně je uplatněno daňové zvýhodnění na dítě a výsledná daňová povinnost podnikatele činí 896 Kč.

**Tabulka 13** Daňová povinnost podnikatele za rok 2021 (vlastní zpracování)

<b>Příjmy</b>	1 238 000 Kč
<b>Výdaje</b>	918 350 Kč
<b>ZÁKLAD DANĚ</b>	<b>319 650 Kč</b>
- nezdanitelné částky základu daně	6 000 Kč
<b>Základ daně po odečtech</b>	<b>313 650 Kč</b>
<b>Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů</b>	<b>313 600 Kč</b>
x sazba daně 15 %	
<b>DAŇ</b>	<b>47 040 Kč</b>
- základní sleva na poplatníka	27 840 Kč
- sleva za umístění dítěte	3 100 Kč
<b>Daň po slevách</b>	<b>16 100 Kč</b>
- daňová zvýhodnění na vyživované dítě	15 204 Kč
<b>Daňová povinnost / daňový bonus</b>	<b>896 Kč</b>

**Daňová evidence**

V daňové evidenci na konci roku 2021 podnikatel eviduje zásoby materiálu a příslušenství ve výši 42 530 a pohledávku za nesplacenou fakturu ve výši 14 690 Kč. Dluhy a závazky má podnikatel srovnané. Hodnota drobného majetku v evidenci činí 186 256 Kč. V tabulce níže je přehled daňové evidence. Pohledávka za nesplacenou fakturu z roku 2020 v hodnotě 27 000 Kč nebyla uhrazena ani v roce 2021.

**Tabulka 14** Daňová evidence na konci roku 2021 (vlastní zpracování)

	Stav na konci zdaňovacího období
Zásoby	42 530 Kč
Pohledávky	14 690 Kč
Dluhy	0 Kč
Ostatní majetek	186 256 Kč

**Zákonné pojistné za rok 2021**

Následující tabulka uvádí hodnoty vypočteného vyměřovacího základu podnikatele za rok 2021 a výše minimálních vyměřovacích základů pro sociální i zdravotní pojištění. V případě sociálního pojištění je vyšší vypočtený vyměřovací základ, odvody na něj jsou počítány 29,2 % právě z něj a činí 46 669 Kč. Naopak u zdravotního pojištění je vyšší částka minimálního vyměřovacího základu a z něj je 13,5 % vypočítán odvod ve výši 28 708 Kč. Celkové odvody státu za zákonné pojištění podnikatele za rok 2021 jsou 75 377 Kč.

**Tabulka 15** Výše sociálního a zdravotního pojištění podnikatele za rok 2021 (vlastní zpracování)

Vypočtený vyměřovací základ	159 825 Kč
Minimální vyměřovací základ SP	106 332 Kč
Sociální pojištění 29,2 %	46 669 Kč
Minimální vyměřovací základ ZP	212 652 Kč
Zdravotní pojištění 13,5 %	28 708 Kč
<b>Celkové zákonné pojistné</b>	<b>75 377 Kč</b>

## 7 OPTIMALIZACE DANĚ

V předchozí kapitole je analyzováno daňové přiznání podnikatele při uplatnění skutečných výdajů, jelikož podnikatel vede daňovou evidenci. Vzhledem k výši výdajů v poměru k příjmům by stálo za zvážení, jestli by nebylo pro podnikatele výhodnější uplatnění paušálních výdajů. V této kapitole je analyzováno daňové přiznání za rok 2021 právě za použití metody paušálních výdajů k optimalizaci výsledné daňové povinnosti. Následně jsou uvedeny podmínky pro přechod z daňové evidence na paušální výdaje a rozbor dodatečného daňového přiznání za rok 2020.

### 7.1 Daňové přiznání po optimalizaci

Podnikatel podniká na základě živnostenského oprávnění v oboru truhlářství a podlahářství, které spadá podle § 20 živnostenského zákona pod živnosti řemeslné. Procentuální výdaje u řemeslné živnosti jsou uplatňovány ve výši 80 % z příjmů ze samostatné činnosti, nejvýše však v částce 1 600 000 Kč. Z tabulky 16 je vidět rozdíl ve výdajích ve výši 72 050 Kč. Při uplatnění paušálních výdajů bude o tuto částku snížen základ daně a tím i výsledná daňová povinnost bude nižší.

**Tabulka 16** Porovnání skutečných a paušálních výdajů za rok 2021 (vlastní zpracování)

Příjmy	Skutečné výdaje	Paušální výdaje
1 238 000 Kč	918 350 Kč	990 400 Kč

Jak je vidět z tabulky 17, při uplatnění paušálních výdajů za rok 2021 podnikatel skutečně na dani ušetří. V návaznosti na snížení základu daně, od kterého je odečtena nezdanitelná částka za darování krve, je vypočtena 15 % daň ve výši 36 240 Kč. Po odečtení základní slevy na poplatníka a slevy za umístění dítěte vychází podnikateli daňová povinnost ve výši 5 300 Kč. Po uplatnění daňového zvýhodnění na dítě vzniká daňový bonus 9 904 Kč. Při uplatnění skutečných výdajů vyšla podnikateli daňová povinnost ve výši 896 Kč, tudíž celkově ušetřený rozdíl činí 10 800 Kč.

**Tabulka 17** Daňová povinnost podnikatele po optimalizaci za rok 2021 (vlastní zpracování)

<b>Příjmy</b>	1 238 000 Kč
<b>Výdaje</b>	990 400 Kč
<b>ZÁKLAD DANĚ</b>	<b>247 600 Kč</b>
- nezdanitelné částky základu daně	6 000 Kč
<b>Základ daně po odečtech</b>	<b>241 600 Kč</b>
<b>Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů</b>	<b>241 600 Kč</b>
x sazba daně 15 %	
<b>DAŇ</b>	<b>36 240 Kč</b>
- základní sleva na poplatníka	27 840 Kč
- sleva za umístění dítěte	3 100 Kč
<b>Daň po slevách</b>	<b>5 300 Kč</b>
- daňová zvýhodnění na vyživované dítě	15 204 Kč
<b>Daňová povinnost / daňový bonus</b>	<b>9 904 Kč</b>

### Zákonné pojistné

Snížení základu daně při uplatnění paušálních výdajů může mít vliv i na změnu výše odvodů na sociální a zdravotní pojištění za předpokladu, že je vypočtený vyměřovací základ vyšší než minimální vyměřovací základ. V následující tabulce je znázorněn vliv optimalizace na zákonné pojistné za rok 2021.

**Tabulka 18** Výše sociálního a zdravotního pojištění podnikatele po optimalizaci za rok 2021 (vlastní zpracování)

Daňový základ	247 600 Kč
Vypočtený vyměřovací základ	123 800 Kč
Minimální vyměřovací základ SP	106 332 Kč
Sociální pojištění 29,2 %	36 150 Kč
Minimální vyměřovací základ ZP	212 652 Kč
Zdravotní pojištění 13,5 %	28 708 Kč
<b>Celkové zákonné pojistné</b>	<b>64 858 Kč</b>

Změna základu daně má vliv pouze na výši sociálního pojištění, u kterého je vypočtený vyměřovací základ vyšší než minimální při uplatnění obou metod vykazování výdajů a částka pojistného je tedy počítána z rozdílného vyměřovacího základu. Naopak zdravotní pojištění je v obou případech počítáno z minimálního vyměřovacího základu, čímž nedochází ke změně v částce pojistného. Při porovnání obou metod podnikatel ušetří na platbách sociálního pojištění v případě uplatnění paušálních výdajů 10 519 Kč.

**Tabulka 19** Zákonné odvody státu před a po optimalizaci (vlastní zpracování)

	Daňová evidence	Paušální výdaje
Daňová povinnost	896 Kč	- 9 904 Kč
Zákonné pojistné	75 377 Kč	64 858 Kč
Celkem odvody státu	76 273 Kč	54 954 Kč

Souhrnný přehled zákonných odvodů státu ukazuje tabulka 19 pro obě metody uplatňování výdajů. Celkový rozdíl, který podnikatel ušetří v rámci paušálních výdajů, je 21 319 Kč.



## 7.2 Přejchod z daňové evidence na paušální výdaje

Z analýzy daňového přiznání po optimalizaci využitím paušálních výdajů je zřejmé, že tato metoda uplatnění výdajů je pro podnikatele výhodnější, jak z hlediska daňové povinnosti, tak z hlediska odvodů státu na zákonné pojistné. Je však důležité brát v potaz podmínky pro přechod z daňové evidence na paušální výdaje, které jsou upraveny § 23 odst. 8 ZDP. Základ daně za předešlé zdaňovací období, než ve kterém mají být uplatněny již paušální výdaje, je potřeba upravit. Provádí se dodatečným daňovým přiznáním, které se vyplní znovu celé, navíc s vyplněným oddílem 6 a tabulkou E. Při změně daňového základu se nesmí opomenout podat i opravný přehled příjmů na okresní správu sociálního zabezpečení. Změnou výše základu daně dojde ke změně vyměřovacího základu a tím i k odlišné částce platby sociálního pojištění.

Podmínkami pro přechod je úprava základu daně jeho zvýšením o hodnotu pohledávek, cenu nespotřebovaných zásob a snížením o hodnotu dluhů na daňově uznatelné výdaje. Zálohy přijaté ani zaplacené této úpravě nepodléhají, jelikož ovlivnily základ daně již při zaplacení.

**Tabulka 20** Dodatečné daňové přiznání za rok 2020 (vlastní zpracování)

<b>Příjmy</b>	660 872 Kč
<b>Výdaje</b>	505 040 Kč
Úhrn částek zvyšujících rozdíl mezi příjmy a výdaji	65 600 Kč
Úhrn částek snižujících rozdíl mezi příjmy a výdaji	7 400 Kč
<b>ZÁKLAD DANĚ</b>	<b>214 032 Kč</b>
<b>Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů</b>	<b>214 000 Kč</b>
x sazba daně 15 %	
<b>DAŇ</b>	<b>32 100 Kč</b>
- základní sleva na poplatníka	24 840 Kč
- sleva za umístění dítěte	2 650 Kč
<b>Daň po slevách</b>	<b>4 610 Kč</b>
- daňová zvýhodnění na vyživované dítě	15 204 Kč
<b>Daňová povinnost / daňový bonus</b>	<b>10 594 Kč</b>

Tabulka 20 ukazuje, jak bude vypadat dodatečné daňové přiznání podnikatele za rok 2020 na základě daňové evidence a jejího stavu na konci roku. Podnikatel v něm musí uvést k dodanění pohledávky na zdanitelné příjmy ve výši 27 000 Kč, zásoby materiálu ve výši 38 600 Kč a odečíst závazky na daňové výdaje ve výši 7 400 Kč. Tyto úpravy mají na původní základ daně vliv zvýšením jeho hodnoty o 58 200 Kč. Po vypočtení 15 % daně z příjmů a uplatnění slevy na poplatníka a za umístění dítěte je získána daň 4 610 Kč, po využití daňového zvýhodnění na dítě získá podnikatel daňový bonus ve výši 10 594 Kč.

Při řádném daňovém přiznání za rok 2020 vyšla podnikateli nulová daňová povinnost, tím získal daňový bonus v plné výši 15 204 Kč. Po dodanění pohledávek, zásob a snížení závazků vykazovaných v daňové evidenci v rámci dodatečného daňového přiznání je vypočtena daň ve výši 4 610 Kč. Daňové zvýhodnění na dítě nejprve pokryje tuto částku a výsledným daňovým bonusem pro podnikatele zůstává částka 10 594 Kč.

### Zákonné pojistné

Po změně základu daně ovlivňující výši vyměřovacího základu musí být podán opravný přehled na OSSZ. Není to nutné v případě, kdy nová výše vyměřovacího základu je nižší než původní výše, pokud tato původní byla určena ve vyšší než minimální výši.

Při podání řádného daňového přiznání za rok 2020 byl vypočtený vyměřovací základ 77 916 Kč, tudíž byla výše odvodů na sociální pojištění vypočtena z minimálního vyměřovacího základu, který pro daný rok byl stanoven částkou 104 508 Kč. Po podání dodatečného daňového přiznání se vypočtený vyměřovací základ zvýšil nad hodnotu minimálního vyměřovacího základu, tím se zvýšila i nová výše pojistného, jak uvádí tabulka 21.

**Tabulka 21** Změna odvodů sociálního pojištění vlivem dodatečného daňového přiznání (vlastní zpracování)

Původní VZ → 77 916 Kč	
Minimální VZ → 104 508 Kč	Platba pojistného 29,2 % → 30 517 Kč
Nová výše VZ → 107 016 Kč	Platba pojistného 29,2 % → 31 249 Kč

V konečném důsledku po podání dodatečného daňového přiznání podnikatel dosáhl nižšího daňového bonusu oproti řádnému přiznání a zaplatil vyšší částku na sociální pojištění. Dodatečné daňové přiznání podával kvůli přechodu z daňové evidence na paušální výdaje, díky kterým ušetří na dani za rok 2021. Tabulka 22 ukazuje porovnání výše odvodů a přehled těch částek, u kterých došlo ke změnám na základě podání dodatečného daňového přiznání.

V případě podání dodatečného daňového přiznání za rok 2020 podnikatel zaplatí více o částku 5 342 Kč. Tím ale splní podmínky pro přechod z daňové evidence na paušální výdaje, u kterých ušetří na dani a zákonném pojistném celkem 21 319 Kč. V souhrnu po odečtení dodatečných nákladů vlivem dodatečného daňového přiznání podnikatel stále ušetří částku 15 977 Kč.

**Tabulka 22** Přehled variant celkových odvodů státu (vlastní zpracování)

	Řádné daňové přiznání za rok 2020 při vedení daňové evidence	Daňové přiznání za rok 2021 při vedení daňové evidence	Dodatečné daňové přiznání za rok 2020 při přechodu na paušál	Daňové přiznání za rok 2021 při uplatnění paušálu
Výsledná daň	- 15 204 Kč	896 Kč	- 10 594 Kč	- 9 904 Kč
Platba na SP	30 517 Kč	46 669 Kč	31 249 Kč	36 150 Kč
Platba na ZP	28 217 Kč	28 708 Kč	28 217 Kč	28 708 Kč
<b>Celková výše odvodů</b>	<b>43 530 Kč</b>	<b>76 273 Kč</b>	<b>48 872 Kč</b>	<b>54 954 Kč</b>

Na základě výše uvedené optimalizace a souvisejících výpočtů bych podnikateli doporučila přechod z daňové evidence na paušální výdaje. I pro následující zdaňovací období by pro podnikatele měly být výhodnější, jak z hlediska ušetřených financí, tak z hlediska omezení administrativních úkonů. Podnikateli odpadne starost s vedením daňové evidence, dokládáním příslušných faktur a záznamů o majetku. Při uplatnění paušálních výdajů, které jsou konkrétně v případě řemeslné živnosti provozované podnikatelem v nejvyšší možné sazbě 80 % z celkových příjmů, postačí vést doklady nebo faktury o dosažených příjmech a evidenci pohledávek souvisejících s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti.

## 8 SPOLUPRÁCE OSOB

Podnikatel by mohl zvážit rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu, konkrétně na manželku, a tím snížit výslednou daň za rok 2021. V daňovém přiznání při uplatnění paušálních výdajů je výsledkem daňový bonus za daňové zvýhodnění na dítě, ten je ale snížen o daň ve výši 5 300 Kč. Při převedení části příjmů a výdajů na manželku by mohl podnikatel snížit základ daně k docílení menší daňové povinnosti, čímž získá vyšší daňový bonus.

Samozřejmě by měla být brána v potaz daňová povinnost manželky. Pokud by podnikateli byla snížena daň, ale manželce v podobném poměru by se naopak zvýšila, výsledná změna by byla nulová a optimalizace tímto způsobem by neměla smysl.

### Daňová povinnost manželky

Za rok 2021 dosáhla manželka příjmy ze závislé činnosti v částce 78 000 Kč. Může si odečíst nezdanitelnou část základu daně 6 000 Kč za odběry krve a uplatnit slevu na poplatníka, u zaměstnavatele má podepsané prohlášení k dani. V tabulce 23 je vypočtena daňová povinnost manželky. Příjmy ze závislé činnosti jsou sníženy o nezdanitelnou část daně, poté je vypočtena 15 % daň z příjmu. Po odečtení základní slevy na poplatníka vychází manželce nulová daňová povinnost.

**Tabulka 23** Daňová povinnost manželky za rok 2021 (vlastní zpracování)

<b>Příjmy ze závislé činnosti podle § 6 ZDP</b>	<b>78 000 Kč</b>
- nezdanitelné částky ZD dle § 15 ZD	6 000 Kč
<b>Základ daně po odečtech</b>	<b>72 000 Kč</b>
x sazba daně 15 %	
<b>DAŇ</b>	<b>10 800 Kč</b>
- základní sleva na poplatníka	27 840 Kč
<b>Výsledná daňová povinnost</b>	<b>0 Kč</b>

### Zákonné pojistné manželky

I v případě zkráceného úvazku v zaměstnání se na manželku vztahuje povinnost zákonného pojistného na sociální a zdravotní pojištění. Ale vzhledem ke skutečnosti, že pečuje o dítě do 7 let, nevztahuje se na ni povinnost minimálního vyměřovacího základu u zdravotního pojištění. Částka pojistného je počítána z dosažené měsíční mzdy, u zdravotního pojištění 4,5 % a u sociálního pojištění 6,5 %.

**Tabulka 24** Výše plateb zákonného pojistného manželky za rok 2021 (vlastní zpracování)

Celkový příjem	78 000 Kč
Zdravotní pojištění 4,5 %	3 510 Kč
Sociální pojištění 6,5 %	5 070 Kč

### Převedení části příjmů a výdajů

Podnikatel může na spolupracující osobu převést až 50 % svých příjmů a výdajů, aby ale došlo k nejvýhodnější optimalizaci, je ideální převedení k poměru daňové rezervy manželky. Sleva na poplatníka činí 27 840 Kč a daň z příjmu manželce činí 10 800 Kč, tím dochází k daňové rezervě v hodnotě 17 040 Kč. Aby byla využita daňová rezerva v celé výši, ale nevznikla manželce daňová povinnost, podnikatel by měl na ni převést 46 % svých příjmů a výdajů.

Porovnání s výpočty ukazuje tabulka 25, kde lze vidět snížení, díky převedení příjmů na manželku, na nulovou daňovou povinnost u obou manželů. Převedení 46 % příjmů a výdajů značí pro podnikatele snížení základu daně na 134 000 Kč, kdy po odečtení nezdanitelné částky, vynásobením 15 % sazbou získá daň 19 200 Kč. K dosažení nulové daňové povinnosti by stačila uplatnit pouze základní sleva na poplatníka, sleva za umístění dítěte výsledek už nijak neovlivní. Podnikatel dosáhne bonusu za daňové zvýhodnění na dítě v plné výši 15 204 Kč.

Základ daně manželky se skládá z hrubých příjmů ze závislé činnosti a části převedených příjmů a výdajů z titulu spolupracující osoby, jako základ daně ze samostatné činnosti. Po sečtení je získán celkový základ daně manželky ve výši 191 600 Kč. Po odečtení

nezdanitelné částky je vynásobením 15 % sazby vypočtena daň ve výši 27 840 Kč, čímž je využita celá daňová rezerva manželky a výsledná daňová povinnost je nulová.

**Tabulka 25** Daňová povinnost podnikatele a manželky při 46 % převedení (vlastní zpracování)

	<b>Podnikatel</b>	<b>Manželka</b>
ZD ze závislé činnosti	0 Kč	78 000 Kč
ZD ze samostatné činnosti	134 000 Kč	113 600 Kč
<b>ZÁKLAD DANĚ</b>	134 000 Kč	191 600 Kč
- nezdanitelné částky základu daně	6 000 Kč	6 000 Kč
<b>ZD upravený, zaokrouhlený</b>	128 000 Kč	185 600 Kč
x sazba daně 15 %		
<b>DAŇ</b>	19 200 Kč	27 840 Kč
- základní sleva na poplatníka	27 840 Kč	27 840 Kč
- sleva za umístění dítěte	3100 Kč	
<b>Daň po slevách</b>	0 Kč	0 Kč
- daňová zvýhodnění na vyživované dítě	15 204 Kč	0 Kč
<b>Daňová povinnost / daňový bonus</b>	15 204 Kč	0 Kč

### Zákonné pojistné

Změnou výše základu daně bude ovlivněna výše plateb na sociální a zdravotní pojištění. V případě podnikatele by mělo snížení jeho základu daně působit pozitivně, ale v případě manželky budou k odvodům na pojistné, které platí ze závislé činnosti bez ohledu na převedení příjmů, připočteny platby na pojistné, počítány ze samostatné činnosti, která je v případě spolupracující osoby brána jako činnost vedlejší. V tabulce 26 jsou uvedené výpočty plateb na zákonné pojistné za podnikatele i manželku ze samostatné činnosti.

**Tabulka 26** Platby zákonného pojistného ze samostatné činnosti při 46 % spolupráci manželky (vlastní zpracování)

	<b>Podnikatel</b>	<b>Manželka</b>
Vypočtený vyměřovací základ	67 000 Kč	56 800 Kč
Minimální vyměřovací základ SP	106 332 Kč	42 540 Kč
Sociální pojištění 29,2 %	31 049 Kč	16 586 Kč
Minimální vyměřovací základ ZP	212 652 Kč	Netýká se
Zdravotní pojištění 13,5 %	28 708 Kč	7 668 Kč
<b>Celkové zákonné pojistné</b>	<b>59 757 Kč</b>	<b>24 254 Kč</b>

Vyměřovacím základem podnikatele je polovina sníženého základu daně ze samostatné činnosti, který je ve výši 67 000 Kč. Minimální vyměřovací základ pro odvod sociálního pojištění je stanoven pro rok 2021 na částku 106 332 Kč, tudíž výše plateb je vypočtena 29,2 % z této částky a činí 31 049 Kč. Podnikateli musí být i výše zdravotního pojištění počítána z minimálního vyměřovacího základu, jelikož je vypočtený vyměřovací základ výrazně nižší. Sazbou 13,5% je vypočten odvod na zdravotní pojištění 28 708 Kč.

Na manželku, pro kterou ze spolupráce osob vyplývá další příjem, a tím odvody na zákonné pojistné brány jako z činnosti vedlejší, připadá vypočtený vyměřovací základ ve výši 56 800 Kč. Pokud je však podnikání bráno jako vedlejší činnost, zdravotní pojištění se platí ze skutečně dosaženého zisku. Je počítáno stejnou sazbou 13,5 % jako u činnosti hlavní a manželce vychází ve výši 7 668 Kč. V případě sociálního pojištění platí pro vedlejší činnost minimální vyměřovací základ 42 540 Kč, vypočtený VZ je však vyšší a z něj vypočítaných 29,2 % činí 16 586 Kč. Vypočtené výše plateb na zákonné pojistné uvedené v tabulce 26, společně s daňovou povinností manželů ukážou jejich celkové zatížení. Manželce je ještě třeba přičíst platby sociálního a zdravotního pojištění z příjmů ze závislé činnosti.

Při využití 46 % spolupráce manželky podnikatel získá daňový bonus ve výši 15 204 Kč, na zákonných odvodech státu zaplatí na sociálním pojištění 31 049 Kč a na zdravotním pojištění 28 708 Kč. Celkem tedy za sebe podnikatel odvede státu 44 553 Kč.

Manželčina výsledná daň je při 46 % spolupráci nulová, přesně ji totiž pokrývá základní sleva na poplatníka. Z vedlejší samostatné činnosti jsou zákonné odvody státu na sociální pojištění 16 586 Kč a na zdravotní pojištění 7 668 Kč. Navíc musí manželka odvést platby, na sociální pojištění 5 070 Kč a na zdravotní pojištění 3 510 Kč, za příjmy ze závislé činnosti. Celkové odvody státu za manželku jsou dosahují výše 32 834 Kč. Kompletní přehled odvodů státu za oba manžele je zobrazen v tabulce 27.

**Tabulka 27** Celkové odvody státu při 46 % spolupráci (vlastní zpracování)

	<b>Podnikatel</b>	<b>Manželka</b>
Zdravotní pojištění	28 708 Kč	3 510 Kč + 7 668 Kč
Sociální pojištění	31 049 Kč	5 070 Kč + 16 586 Kč
Daňová povinnost	- 15 204 Kč	0 Kč
Celkové odvody	44 553 Kč	32 834 Kč
<b>Celkem za domácnost</b>	<b>77 387 Kč</b>	

Byla využita spolupráce manželky v nejvyšší možné míře k uplatnění daňové rezervy ze základní slevy na poplatníka. Daňová povinnost manželky je tudíž stále nulová a snížením daňového základu podnikatele vyšla nulová povinnost i jemu, tím dosáhl na daňový bonus v plné výši. Přesto ale toto řešení optimalizace není výhodné z celkového hlediska. K zákonným odvodům neodmyslitelně patří i platby sociálního a zdravotního pojištění, jejich výše se odvíjí od hodnoty základu daně, případně se počítá z minimálního VZ.

Podnikatel ušetřil díky spolupráci manželky na celkových odvodech státu 10 401 Kč, naopak manželka musela odvést sociální a zdravotní pojištění i za vedlejší samostatnou činnost, tím se zvýšily její celkové odvody státu o 24 254 Kč. V souhrnu je to pro domácnost nevýhodné a dražší varianta o částku 13 853 Kč.



### Efektivní využití spolupráce

Jak je vidět z předešlé části, ne vždy jsou největší možná uplatnění i ty nejvýhodnější. Existuje však možnost vyhnout se povinnosti odvodu na sociální pojištění. V případě vedlejší činnosti, může být využit limitní příjem, co se týče sociálního pojištění. Jedná se o rozhodný příjem, který v roce 2021 činil 85 058 Kč a pokud poplatník dosáhne menších příjmů z vedlejší činnosti, nemusí na sociálním pojištění nic odvést.

V případě, že podnikatel na manželku převede pouze 34 % příjmů a výdajů, což je částka 85 000 Kč, manželka nedosáhne nad rozhodný příjem, nebude muset odvést sociální pojištění a podnikateli se sníží aspoň částečně základ daně. Pro domácnost jako celek by tato varianta měla být mnohem výhodnější, je však lepší důkladný propočet.

V tabulce 28 je vypočtena daňová povinnost podnikatele a manželky při využití nižšího převedení příjmů a výdajů.

**Tabulka 28** Daňová povinnost podnikatele a manželky při 34 % převedení (vlastní zpracování)

	<b>Podnikatel</b>	<b>Manželka</b>
ZD ze závislé činnosti	0 Kč	78 000 Kč
ZD ze samostatné činnosti	162 600 Kč	85 000 Kč
<b>ZÁKLAD DANĚ</b>	162 600 Kč	163 000 Kč
- nezdánitelné částky základu daně	6 000 Kč	6 000 Kč
<b>ZD upravený, zaokrouhlený</b>	156 600 Kč	157 000 Kč
x sazba daně 15 %		
<b>DAŇ</b>	23 490 Kč	23 550 Kč
- základní sleva na poplatníka	27 840 Kč	27 840 Kč
- sleva za umístění dítěte	3 100 Kč	
<b>Daň po slevách</b>	0 Kč	0 Kč
- daňová zvýhodnění na vyživované dítě	15 204 Kč	0 Kč
<b>Daňová povinnost / daňový bonus</b>	15 204 Kč	0 Kč

V případě podnikatele i manželky není využita celá daňová rezerva, oba mají nulovou výslednou daňovou povinnost a podnikatel uplatní celkové zvýhodnění na vyživované dítě.

Co se týče sociálního a zdravotního pojištění, podnikatel ani u jednoho nedosahuje vyšší vypočtený vyměřovací základ, než je stanovený minimální, stejně jako v předešlé variantě spolupráce, tudíž výše jeho zákonných odvodů je stejná, jak je uvedeno v tabulce 29.

U manželky, jako spolupracující osoby, se jedná o vedlejší činnost. Stejně jako v předchozí variantě se jí netýká minimální vyměřovací základ v rámci zdravotního pojištění, ale je vypočten ze skutečně dosaženého zisku. Při 34 % spolupráci činí vyměřovací základ 42 500 Kč a 13,5 % platba pojištění činí 5 738 Kč. Pozitivní změnou oproti předchozí variantě je, že manželka nemá povinnost k odvodu sociálního pojištění z vedlejší činnosti, k dosažení rozhodného příjmu jí chybí 58 Kč.

**Tabulka 29** Platby zákonného pojistného při 34 % převedení příjmů (vlastní zpracování)

	<b>Podnikatel</b>	<b>Manželka</b>
Vypočtený vyměřovací základ	81 300 Kč	42 500 Kč
Minimální vyměřovací základ SP	106 332 Kč	Nedosažen rozhodný příjem
Sociální pojištění 29,2 %	31 049 Kč	--
Minimální vyměřovací základ ZP	212 652 Kč	Netýká se
Zdravotní pojištění 13,5 %	28 708 Kč	5 738 Kč
<b>Celkové zákonné pojistné</b>	<b>59 757 Kč</b>	<b>5 738 Kč</b>

**Tabulka 30** Celkové odvody státu při 34 % spolupráci (vlastní zpracování)

	<b>Podnikatel</b>	<b>Manželka</b>
Zdravotní pojištění	28 708 Kč	3 510 Kč + 5 738 Kč
Sociální pojištění	31 049 Kč	5 070 Kč
Daňová povinnost	- 15 204 Kč	0 Kč
Celkové odvody	44 553 Kč	14 318 Kč
<b>Celkem za domácnost</b>	<b>58 871 Kč</b>	

Pokud by podnikatel nevyužil spolupracující osoby, zaplatil by odvody za celou domácnost, včetně plateb pojistného manželky ze závislé činnosti, ve výši 63 534 Kč. Avšak využití nižšího převedení na spolupracující osobu má velmi pozitivní vliv na celkové zákonné odvody státu. Při předchozím využití spolupráce k uplatnění maximální daňové rezervy dosáhly odvody celkové výše za domácnost 77 387 Kč, a to pouze na platbách sociálního a zdravotního pojištění. V případě převedení částky pod hranici limitního příjmu pro nutnost plateb na sociální pojištění, činí odvody za domácnost 58 871 Kč.

Na základě souhrnů výše lze jednoznačně usoudit, že spolupráce manželky se oplatí jedině v případě, že nedosáhne hodnoty rozhodných příjmů.

## 9 ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ

Podnikatel provozuje řemeslnou činnost v oboru truhlářství, podlahářství a vede daňovou evidenci. Jeho podnikatelská činnost se rozrůstá a v roce 2021 dosáhl dvojnásobných příjmů, z 660 872 Kč v roce 2020 na 1 238 000 Kč. V následující tabulce je ukázáno porovnání metod uplatňování výdajů za rok 2021.

**Tabulka 31** Srovnání výdajové metody (vlastní zpracování)

	Výdaje	ZD	Daň
<b>Daňová evidence</b>	918 350 Kč	319 650 Kč	896 Kč
<b>Paušální výdaje</b>	990 400 Kč	247 600 Kč	- 9 904 Kč

V rámci budoucího zvyšování příjmů a snižování administrativních nákladů, jak finančních, tak časových, bych podnikateli doporučila přechod na paušální výdaje.

Při přechodu na paušální výdaje poplatník ušetří na daňové povinnosti 10 800 Kč a na zákonném pojistném 10 519 Kč.

Podmínkou k přechodu na paušální výdaje je podání dodatečného daňového přiznání a dodanění případných pohledávek, zásob materiálu a odečtení dluhů vedených v daňové evidenci. Následkem toho podnikatel dosahuje menší hodnoty daňového bonusu o 4 610 Kč, Zvýšením základu daně, souvztažně i vyměřovacího základu vypočteného, podnikatel překročí minimální vyměřovací základ a na sociální pojištění zaplatí více o 732 Kč. Z dodatečného daňového přiznání podnikatel zaplatí navíc o 5 342 Kč. Stále je to však velmi výhodné, za předpokladu podobného poměru příjmů a výdajů, i pro následující roky.

K dalšímu snížení daně a odvodů na sociální a zdravotní pojištění bych doporučila využití spolupráce manželky. Nejeefektivněji se jeví rozdělení příjmů a výdajů podnikatele ve výši 34 %. V tomto případě totiž manželka nedosáhne limitu pro rozhodný příjem za vedlejší činnost a nemusí nic odvádět na sociální pojištění, podnikateli se díky sníženému daňovému základu platba vypočítá z minimálního vyměřovacího základu, čímž zaplatí méně o 5 101

Kč. Daň vychází podnikateli i manželce nulová a podnikatel navíc získá daňové zvýhodnění v plné výši. Vizualizace povinných odvodů bez spolupráce manželky a se spoluprací je znázorněna v tabulce níže.

**Tabulka 32** Přehled odvodů podnikatele i manželky (vlastní zpracování)

	BEZ SPOLUPRÁCE		34 % SPOLUPRÁCE	
	Podnikatel	Manželka	Podnikatel	Manželka
Daňová povinnost	- 9 904 Kč	0 Kč	- 15 204 Kč	0 Kč
Zdravotní pojištění	28 708 Kč	3 510 Kč	28 708 Kč	9 248 Kč
Sociální pojištění	36 150 Kč	5 070 Kč	31 049 Kč	5 070 Kč
Celkové odvody	54 954 Kč	8 580 Kč	44 553 Kč	14 318 Kč
<b>Celkem za domácnost</b>	<b>63 534 Kč</b>		<b>58 871 Kč</b>	

V konečném výsledku je pro podnikatele nejvýhodnější podat dodatečné daňové přiznání za rok 2020, od roku 2021 uplatňovat výdaje paušální metodou a využít spolupráce manželky k maximálně možnému využití daňové rezervy u obou manželů, aby zároveň nedošlo k neefektivnímu zvýšení odvodů na sociální pojištění.

## ZÁVĚR

V rámci této bakalářské práce byla optimalizována daň z příjmů fyzické osoby, konkrétně podnikatele s příjmy ze samostatné činnosti. V průběhu analýzy daňového přiznání byly využity možné daňové zvýhodnění a slevy umožněné zákonem. Pro co nejefektivnější optimalizaci daňové povinnosti byla využita metoda paušálních výdajů a spolupráce osob.

V teoretické části byly nejdříve vysvětleny jednotlivé funkce daní k pochopení jejich účelu a vysvětlena sazba daně a druhy sazeb. V následující kapitole byly vymezeny pojmy daňového systému a daňové soustavy a vysvětlen rozdíl mezi nimi. Pod daňovou soustavou byly uvedeny jednotlivé typy daní a blíže popsány, které pod ně spadají. V neposlední řadě byly představeny daňové zásady k ucelení obecného pochopení problematiky daní.

Druhá část teoretické části byla soustředěna především k poskytnutí informací a dat potřebných pro správné vypočítání daňové povinnosti ze všech druhů příjmů podle jednotlivých paragrafů zákona o dani z příjmu a informací k její následné optimalizaci za pomoci uvedených legálních možností sloužících k uplatnění výhod, slev a celkovému snížení daňové zátěže. Poslední část teoretické části byla věnována otázce sociálního a zdravotního pojištění, které souvisí s daňovou povinností a tvoří spolu celkovou daňovou zátěž.

Praktická část začala analýzou daňového přiznání za rok 2020 a následně za rok 2021. Byly rozepsány výdaje podnikatele na základě daňové evidence a stavy daňové evidence ke konci daných zdaňovacích období. Dále byla vypočtena povinnost podnikatele na jednotlivé zákonné odvody státu.

Ve druhé části praktické části byla uplatněna metoda paušálních výdajů a popsány podmínky pro přechod z vedení daňové evidence na paušální výdaje podáním dodatečného daňového přiznání. Poslední část je zaměřena na co největší snížení zákonných odvodů státu za podnikatele i manželku a využita k této optimalizaci je spolupráce osob převedením části příjmů a výdajů na manželku.

Doporučila bych podnikateli uplatňování paušálních výdajů, pokud nedojde k rapidním zvýšení výdajů oproti příjmům, což nepokládám za velmi pravděpodobné. Dále doporučuji převedení části příjmů a výdajů na manželku k využití její daňové rezervy, alespoň dokud nebude sama mít vyšší příjmy ze své činnosti.

**SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY**

BERÁNEK, Petr. *Průvodce zákonem o daních z příjmů pro OSVČ: a další poplatníky s dílčím základem v § 7*. 1. vydání. Olomouc: ANAG, 2021, 311 s. ISBN 978-80-7554-318-9.

BERNARDI, Luigi et al. *Tax systems and tax reforms in new EU members*. New York: Routledge, 2017, 258 s. ISBN 9780415654333.

ČESKO, Zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání ze dne 2. října 1991. In: *Sbírka zákonů České republiky [online]*. 1991a. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-45>

ČESKO, Zákon č. 262 ze dne 21. dubna 2006, zákoník práce. In: *Sbírka zákonů Česká republika*. 2006, částka 84, s. 3146-3272. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=262/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo\\_zakona\\_smlouvy](https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=262/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

ČESKO: Zákon č. 586 ze dne 20. listopadu 1992, Zákon České národní rady o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 117, číslo 135. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586/zneni-20220101>

*Daně z příjmů: Kompenzační bonus ; Evidence tržeb : redakční uzávěrka ...*, 2020. Ostrava: Sagit, (1388), 352 s. ÚZ. ISBN 978-80-7488-423-8.

DUŠEK, Jiří. *Daně z příjmů ...: přehledy, daňové a účetní tabulky*. 13. akt. vyd. Praha: Grada, 2020. Účetnictví a daně (Grada), 208 s. ISBN 978-80-271-1048-3.

DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob ...* 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018, 294 s. ISBN 978-80-7552-125-5.

HJI PANAYI, Christiana. *European Union corporate tax law*. Cambridge: Cambridge University Press, 2013, 394 s. ISBN 9781107018990.

HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky ...* 6. akt. a rozš. vyd. Praha: ESAP s.r.o., 2022, 276 s. ISBN 978-80-907398-5-7.

HOFFMAN, Ivan. *Daně a smrt*. *Denik.cz.*, Vltava Labe Media, 24.11.2015. Dostupné také z: [https://www.denik.cz/hoffmanuv\\_denik/dane-a-smrt-20151124.html](https://www.denik.cz/hoffmanuv_denik/dane-a-smrt-20151124.html)

JUREČKA, Václav. *Makroekonomie*. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2017, 368 s. ISBN 978-80-271-0251-8.

KLIMEŠOVÁ, Ludmila. *Daňová optimalizace*. 2. aktualizované vydání. Praha: Ústav práva a právní vědy, o.p.s. Právo a management, 2018, 248 s. ISBN 978-80-87974-17-9.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018, 272 s. ISBN 978-80-7598-165-3.

MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL. *Veřejné finance v teorii a praxi*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2015, 208 s. ISBN 978-80-247-5561-8.

MACHÁČEK, Ivan. *Optimalizace daně z příjmů fyzických osob: postupy, jak platit co nejnižší daň*. 1. vydání. Olomouc: ANAG, 2019, 279 s. ISBN 978-80-7554-195-6.

MACHÁČEK, Ivan. *Fyzické osoby a daň z příjmů ...* 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2021, 376 s. ISBN 978-80-7676-075-2.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2021: úplná znění platná k 1. 1. 2021: včetně daňového balíčku*. 32. vydání. Praha: Grada Publishing, 2021, 296 s. ISBN 9-788027-131303.

MEČÍŘOVÁ, Lucie. *Zrušení solidární daně: Kdo bude odvádět 23% daň z příjmů?* [online]. [cit. 2022-04-06]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/535624-dan-z-prijmu-23-procent/>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění a hazardní hry*. *Mvcr.cz* [online]. 3. vydání studijního materiálu. Praha [cit. 2022-04-01], 2022, Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/zkusebni-otazky-a-odborna-literatura.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Podnikání a živnosti*. *Mvcr.cz* [online]. Praha [cit. 2022-04-03], 2019. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/zkusebni-otazky-a-odborna-literatura.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ. *Daň z příjmů srozumitelně*. 2. aktualizované vydání. Ostrava: Key Publishing, 2018, 168 s. ISBN 978-80-7418-295-2.

ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck. Beckovy ekonomické učebnice, 2008, 330 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer. Vzdělávání a certifikace účetních, 2018, 128 s. ISBN 978-80-7552-315-0.

VANČUROVÁ, Alena. *Zdanění osobních příjmů*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2021, 422 s. ISBN 978-80-7676-236-7.



VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2020, 408 s. ISBN 978-80-7598-887-4.

VANČUROVÁ, Alena a Hana ZÍDKOVÁ. *Daně v podnikání*. 1. vydání. Praha: VOX, 2019, 388 s. ISBN 978-80-87480-71-7.

**SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK**

ZDP	Zákon o dani z příjmů
DŘ	Daňový řád
FO	Fyzická osoba
PO	Právnícká osoba
DZD	Dílčí základ daně
ZD	Základ daně
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
ZTP/P	Zvlášť tělesně postižený s průvodcem
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
VZ	Vyměřovací základ
SP	Sociální pojištění
ZP	Zdravotní pojištění

**SEZNAM OBRÁZKŮ**

<b>Obrázek 1</b> Lafferova křivka.....	13
<b>Obrázek 2</b> Rozdělení nástrojů daňové politiky (převzato od Široký, 2008) .....	15
<b>Obrázek 3</b> Daňový mix za rok 2020 (vlastní zpracování, zdroj: MFCR) .....	17
<b>Obrázek 4</b> Možné způsoby uplatňování výdajů u příjmů ze samostatné činnosti (vlastní zpracování dle Vančurová, Láchová a Zídková, 2020) .....	27
<b>Obrázek 5</b> Systém sociálního pojištění v ČR (vlastní zpracování dle Vančurová, Láchová a Zídková, 2020).....	42

**SEZNAM TABULEK**

<b>Tabulka 1</b> Stanovení základu daně (vlastní zpracování dle Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 38, 39).....	24
<b>Tabulka 2</b> Sazba a hranice paušálních výdajů.....	28
<b>Tabulka 3</b> Výčet nezdanitelných částí základu daně a jejich hraniční hodnoty platné pro rok 2022 .....	32
<b>Tabulka 4</b> Výše daňového zvýhodnění platné pro rok 2022 .....	36
<b>Tabulka 5</b> Přehled typů daňových úniků.....	37
<b>Tabulka 6</b> Výše sazeb zdravotního pojištění v roce 2022 .....	43
<b>Tabulka 7</b> Výše sazeb zdravotního pojištění v roce 2022 .....	44
<b>Tabulka 8</b> Příjmy a výdaje podnikatele za rok 2020 (vlastní zpracování) .....	48
<b>Tabulka 9</b> Daňová povinnost podnikatele za rok 2020 (vlastní zpracování) .....	49
<b>Tabulka 10</b> Daňová evidence na konci roku 2020 (vlastní zpracování).....	50
<b>Tabulka 11</b> Výše sociálního a zdravotního pojištění podnikatele za rok 2020 (vlastní zpracování).....	50
<b>Tabulka 12</b> Příjmy a výdaje podnikatele za rok 2021 (vlastní zpracování) .....	51
<b>Tabulka 13</b> Daňová povinnost podnikatele za rok 2021 (vlastní zpracování) .....	52
<b>Tabulka 14</b> Daňová evidence na konci roku 2021 (vlastní zpracování).....	53
<b>Tabulka 15</b> Výše sociálního a zdravotního pojištění podnikatele za rok 2021 (vlastní zpracování).....	53
<b>Tabulka 16</b> Porovnání skutečných a paušálních výdajů za rok 2021 (vlastní zpracování).....	54
<b>Tabulka 17</b> Daňová povinnost podnikatele po optimalizaci za rok 2021 (vlastní zpracování) .....	55
<b>Tabulka 18</b> Výše sociálního a zdravotního pojištění podnikatele po optimalizaci za rok 2021 (vlastní zpracování).....	56
<b>Tabulka 19</b> Zákonné odvody státu před a po optimalizaci (vlastní zpracování).....	56
<b>Tabulka 20</b> Dodatečné daňové přiznání za rok 2020 (vlastní zpracování) .....	57
<b>Tabulka 21</b> Změna odvodů sociálního pojištění vlivem dodatečného daňového přiznání (vlastní zpracování).....	58
<b>Tabulka 22</b> Přehled variant celkových odvodů státu (vlastní zpracování).....	59
<b>Tabulka 23</b> Daňová povinnost manželky za rok 2021 (vlastní zpracování).....	60
<b>Tabulka 24</b> Výše plateb zákonného pojistného manželky za rok 2021 (vlastní zpracování) .....	61
<b>Tabulka 25</b> Daňová povinnost podnikatele a manželky při 46 % převedení (vlastní zpracování).....	62
<b>Tabulka 26</b> Platby zákonného pojistného ze samostatné činnosti při 46 % spolupráci manželky (vlastní zpracování) .....	63
<b>Tabulka 27</b> Celkové odvody státu při 46 % spolupráci (vlastní zpracování).....	64

<b>Tabulka 28</b> Daňová povinnost podnikatele a manželky při 34 % převedení (vlastní zpracování).....	65
<b>Tabulka 29</b> Platby zákonného pojistného při 34 % převedení příjmů (vlastní zpracování) .....	66
<b>Tabulka 30</b> Celkové odvody státu při 34 % spolupráci (vlastní zpracování).....	67
<b>Tabulka 31</b> Srovnání výdajové metody (vlastní zpracování) .....	68
<b>Tabulka 32</b> Přehled odvodů podnikatele i manželky (vlastní zpracování).....	69

